

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Ekonomika a financování sportu na příkladu konkrétní
instituce**

**The economics and financing of sport on an example of
specific institution**

Bc. Monika Zýková

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Monika ZÝKOVÁ**
Osobní číslo: **K13N0167P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Ekonomika a financování sportu na příkladu konkrétní instituce**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

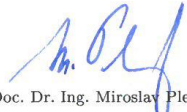
1. Zpracujte teoretickou základnu k ekonomice a financování sportu.
2. Přibližte základní aspekty ekonomiky a financování sportu na příkladu ČR podle platných právních předpisů.
3. Proveďte analýzu ekonomiky a financování sportu na příkladu konkrétní instituce.
4. Zhodnoťte provedenou analýzu.
5. Shrňte řešenou problematiku a navrhněte případná doporučení.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **HOBZA, Vladimír; REKTOŘÍK, Jaroslav. a kolektiv. Zásady ekonomie sportu. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-04-3**
- **NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika sportu. 1. vydání. Praha: ISV, 2000. ISBN 80-85866-68-4**
- **PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ Jaroslav; JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5**
- **STIGLITZ, Joseph E. Ekonomie veřejného sektoru. 1. vydání. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-7169-454-1**
- *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [online] Praha: Dostupné z: <http://www.msmt.cz>*

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Ekonomika a financování sportu na příkladu konkrétní instituce“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

Plzeň dne 12. 12. 2015

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D. za pomoc a odborné vedení při zpracování této diplomové práce. Děkuji vedení TJ Košutka Plzeň za poskytnuté informace pro praktickou část práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za vytvoření zázemí a podporu během celé doby studia.

Obsah

ÚVOD	8
1 OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA SPORTU	10
1.1 Základní pojmy a uvedení do problematiky.....	10
1.1.1 Definice sportu.....	11
1.1.2 Historie sportu.....	12
1.1.3 Klasifikace a institucionalizace sportu	14
1.1.4 Sport ve veřejném sektoru	16
1.1.5 Externality.....	21
1.2 Makroekonomické aspekty sportu	23
1.2.1 Agregátní poptávka a agregátní nabídka sportu	23
1.2.2 Vliv sportu na HDP a zaměstnanost	24
1.3 Vliv sportu v současné společnosti	26
1.3.1 Sport a životní styl	27
1.3.2 Sportovní etika.....	28
2 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	32
2.1 Legislativně právní rámec sportu	32
2.2 Organizace sportu v ČR	32
2.2.1 Sportovní klub.....	33
2.3 Financování sportu	37
2.3.1 Financování z prostředků státního rozpočtu	41
2.3.2 Financování z rozpočtů krajů, měst a obcí	52
2.3.3 Financování z příjmů loterijních a sázkových společností	54
2.3.4 Financování z vlastních zdrojů a výnosů z vlastní činnosti.....	57
2.3.5 Financování z ostatních zdrojů	57

2.3.6	Financování z využitím prostředků EU	58
3	PŘEDSTAVENÍ TJ KOŠUTKA PLZEŇ.....	60
3.1	Poslání.....	60
3.2	Historie klubu.....	61
3.3	Oddíly a členská základna.....	62
3.4	Orgány TJ Košutka Plzeň.....	65
4	FINANCOVÁNÍ TJ KOŠUTKA PLZEŇ	68
4.1	Příjmy v roce 2013	68
4.2	Příjmy v roce 2014	69
4.3	Příjmy v roce 2015	71
4.4	Výdaje v roce 2015	72
4.5	SWOT analýza zaměřená na financování	76
5	SHRNUTÍ PROBLEMATIKY A NÁVRH VHODNÝCH DOPORUČENÍ.....	80
5.1	Financování sportu v České republice	80
5.2	Financování TJ Košutka Plzeň.....	82
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM TABULEK	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	88
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	90
	ABSTRAKT	96
	ABSTRACT.....	97

ÚVOD

Sport je neustále se rozšiřujícím fenoménem, kterému se věnuje stále více lidí. Představuje jednu z možností, jak trávit volný čas, buď jako aktivní či rekreační sportovec, nebo pasivně jako fanoušek. Obě dvě formy mají vliv i na společenské a sociální aspekty jednotlivce, stejně tak mají vliv na ekonomiku země. Sport výrazným způsobem ovlivňuje a formuje mládež. Díky vzorům jako jsou Jaromír Jágr, Martina Sáblíková či Petr Čech se již malé děti začínají o sport zajímat a věnovat se mu. Obecně lze říci, že s každým úspěchem českých sportovců přichází do sportu mnoho dětí, kteří chtějí kráčet ve stopách svých vzorů. Příkladem může být situace českého biatlonu. Před zhruba sedmi lety tento sport v České republice téměř nikdo neznal, avšak s úspěchem českých biatlonistů je v současnosti druhým nejsledovanějším sportem a jména Ondřej Moravec nebo Veronika Vítková jsou české společnosti dobře známá. Je však třeba říci, že počet mládeže věnující se pravidelně sportu klesá. Hlavní příčinou je doba moderních technologií a sociálních sítí, kdy mladí lidé místo aktivního trávení volného času sedí raději u počítačů. Problém pak nespočívá jen ve sportu, ale i v sociální komunikaci, protože mládež stále více upřednostňuje komunikaci přes sociální sítě než osobní kontakt. Nezbyvá než doufat, že aktivní podporou sportu se tento neduh nejen české mládeže podaří odstranit a hřiště budou opět obsypaná hrajícími si dětmi.

Diplomová práce má čtyři cíle, které odpovídají struktuře práce. Prvním cílem je definování sportu z ekonomického hlediska. Druhý a zároveň hlavní cíl představuje analýza financování sportu v České republice. Jsou zde rozebrány jednotlivé možnosti financování, a to ze státního rozpočtu, rozpočtů krajů, měst a obcí, z vlastní činnosti, ale také z prostředků Evropské Unie. Třetím cílem je analýza financování konkrétní tělovýchovné jednoty. TJ je nejprve představena, a poté je provedena analýza finančních zdrojů, které využívá ke své činnosti. Posledním čtvrtým cílem je shrnutí dané problematiky a návrh vhodných doporučení.

V první kapitole je definován obecným pojem sport, jeho stručná historie, klasifikace a institucionální rámec sportu. Dále je rozebráno postavení sportu ve veřejném sektoru včetně externalit. Práce se zabývá také makroekonomickými aspekty sportu, přičemž je analyzován vliv sportu na HDP a zaměstnanost. Je zde uveden vliv sportu na životní

styl a jsou představeny dokumenty zabývající se sportovní etikou. Tato kapitola byla řešena na základě rešerše odborné literatury, zabývající se problematikou sportu.

Druhá kapitola se zabývá analýzou financování sportu v České republice. Největší část kapitoly je věnována financování z prostředků státního rozpočtu a z příjmů loterijských a sázkových společností. Jsou zde rozebrány principy financování z těchto zdrojů pro aktuální rok a zároveň jsou představeny změny, ke kterým dochází od roku 1. 1. 2016. Z hlediska zdrojů z EU je představen program Erasmus+, v jehož rámci jsou poskytovány dotace od Evropské Komise. Pro analýzu financování sportu v České republice byly využity především internetové zdroje, zejména webové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva financí a Českého olympijského výboru.

Ve třetí kapitole je představena zvolená TJ Košutka Plzeň, je uvedena její historie, včetně vymezení orgánů jednoty a jednotlivých sportovních oddílů. V následující čtvrté kapitole je provedena analýza financování jednoty. Jsou rozebrány jednotlivé příjmy jednoty za období 2013 – 2015 a výdaje za rok 2015, přičemž nejvýznamnější výdajové položky jsou rozděleny podle podílů jednotlivých sportovních oddílů. Pro zhodnocení financování TJ Košutka Plzeň je využita SWOT analýza, kde jsou uvedeny silné a slabé stránky financování jednoty, stejně jako příležitosti a hrozby, které se mohou jednoty dotknout. Pro analýzu financování zvolené jednoty byla provedena analýza interních materiálů včetně doplňujících komentářů od vedení jednoty.

Poslední pátá kapitola se věnuje shrnutí problematiky financování sportu a návrhu vhodných doporučení. Pro tuto část práce jsou využity získané znalosti v oblasti řešené problematiky.

1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA SPORTU

1.1 Základní pojmy a uvedení do problematiky

Slovo sport se vztahuje na pohybové činnosti, které jsou dány zvláštní formou a obsahem, jsou vymezeny pravidly a prováděny závodně za účelem soutěživosti. V současné době se stále více prosazuje pojem "sport pro všechny". Odráží se tak původní pojetí sportu, tedy překonávání jednotlivých stupňů zdatnosti jedince. Nedostatek pohybu lidí a vyšší výskyt srdečně-cévních a dalších civilizačních chorob vede k růstu popularity sportu, jež se jako takový stává součástí trávení volného času a regenerace sil. (Novotný, 2011)

Sport se stále častěji objevuje jako součást volnočasových aktivit lidí, od aktivních sportovců, přes rekreační sportovce, až po pasivní účastníky. Sport je také hojně spojován se zdravým životním stylem. Stává se dominantou zdravého životního stylu a pohybové aktivity nedílnou součástí života lidí. Sport se považuje za součást tělesné kultury. **Tělesná kultura** představuje souhrn norem a hodnot v rámci pohybové činnosti lidského těla, v oblasti upevňování zdraví a tělesného a pohybového zdokonalování. **Sport** sám o sobě je zaměřen na dosahování vysoké výkonnosti ve sportovní specializaci a uplatnění v soutěžích. Dalším pojmem je **tělesná výchova**, jež se uskutečňuje v rámci pedagogického procesu a je zaměřena především na všestranný rozvoj osobnosti za využití tělesných cvičení. Neméně důležitým pojmem je **tělocvičná rekreace**, která je zaměřena na obnovu a rozvoj tělesných sil, na udržení dobré fyzické i duševní kondice, poskytuje zábavu i aktivní odpočinek. (Durdová, 2015)

Evropská Komise zveřejnila studii WHO zaměřenou na fyzickou aktivitu mládeže v České republice. Podle studie se věnuje fyzické aktivitě v požadované míře 28 % chlapců a 23 % dívek do 11 let, 30 % chlapců a 19 % dívek do 13 let, 25 % chlapců a 14 % dívek do 15 let. Je zřejmé, že především dívky se pohybovým aktivitám nevěnují dostatečně, v některých případech se jim dokonce cíleně vyhýbají. Situace by se měla zlepšit na základě akčního plánu na podporu fyzické aktivity v České republice na období 2016 – 2020 (WHO, 2015a)

1.1.1 Definice sportu

Definicí sportu existuje celá řada a každý autor či instituce používá jinou. Durdová (2015) kategorizuje definice sportu dle následujících hledisek:

- podle úrovně sportovních soutěží (vrcholný, výkonnostní a rekreační sport),
- sporty kolektivní a individuální,
- sporty kontaktní a bezkontaktní,
- sporty amatérské a profesionální,
- sporty s důrazem na vymezení tělocvičných aktivit,
- sporty s prvkem rizika,
- sport jako součást zdravého životního stylu,
- definice vycházející z funkcí sportu (rozvoj jedince, uspokojování potřeb, aj.),
- definice, které vyzdvihují prožitkovost a soutěživost,
- definice vycházející z jednotlivých sportovních disciplín,
- sporty národní a tradiční,
- definice sportu vzhledem ke sportovnímu tréninku,
- definice vycházející z filosofického a sociologického pojetí.

Veškeré definice vystihují sport jako společenský faktor (širší pojetí) nebo jako výsledek tělocvičných aktivit (užší pojetí). (Durdová, 2015)

Slovo sport pochází z latiského "disportare", jež se znamená bavit se, příjemně trávit volný čas. Ve 14. se v anglo-francouzštině začal používat pojem "disport", označující zábavu, věci nevážné povahy. (Durdová, 2015)

Autor Martin A. Bertman poukazuje na skutečnost, že řecké slovo athletos znamená vítěze v soutěžním klání. Svoji definici proto staví na názoru, že konkurence je vhodnou součástí sportovního zápolení. Konkurence odkazuje na asertivní psychologické charakteristiky lidské bytosti a může být použita pro všechny hry a mnoho sociálních interakcí. (Bertman, 2007)

Podle Analýzy financování sportu v České republice vydané v roce 2009, představuje sport lidskou činnost, jež je založena na společenských, výchovných a kulturních hodnotách. Tyto hodnoty jsou respektovány bez ohledu na pohlaví, rasu, zdravotní

postížení, náboženství, sexuální orientaci atd. Sport je společenským a ekonomickým jevem s rostoucím vlivem, který přispívá k rozvoji společnosti. (MŠMT, 2009)

Encyklopedie tělesné kultury sport definuje následovně: *"Sport je charakteristický některými rysy jako výkonový charakter sportovních činností, herní základ, veřejnost sportovních soutěží, mnohotvárnost sportovních odvětví apod."* (Encyklopedie tělesné kultury, 1988, s.148)

Další z definic nahlíží na problematiku sportu takto: *"... sport jako aktivní činnost tvořící vlastní jádro (svými funkcemi se vyděluje sport dětí a mládeže a sport dospělých). Podle výkonnostní úrovně a poslání je třeba dále rozlišovat sport masově rekreační, sport výkonnostní a sport vrcholový. Další sféru tvoří diváci, přími nebo zprostředkovaní. Ve struktuře sportu nelze nevidět také vztahy sportu k ostatním oblastem společenské činnosti, jako jsou např. ideologie, politika, ekonomika, výchova a vzdělání, brannost, zdravotnictví, umění, věda..."* (Dovalil, 1982, s.11)

Bílá kniha sportu používá definici sportu zavedenou Radou Evropy: *"veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních."* (Komise evropských společenství, 1992, s.2)

1.1.2 Historie sportu

Sportovní zápolení je protkáno celou historií. Již v počátcích lidstva sloužilo k budování loveckých a bojových návyků v primitivních lidských tlupách. Jednoduché sportovní hry jsou v etnografických výzkumech zaznamenány u amazonských Indiánů a u kmenů na Nové Guineji. Z oblasti dávné čínské kultury pocházejí známé školy bojových umění (např. karate, jiu jitsu, tai chi apod.). (Novotný, 2000)

Sport a tělesná cvičení jsou těsně spojeny s olympijskými hrami. Jejich vznik je datován do roku 776 př. n. l. ve starém Řecku. Zde byl také stvořen ideál "kalokagathie" (z řeckého kalos = krásný, agathos = dobrý). Olympijské hry představovaly oslavu pohybu a sportovního klání a konaly se každé čtyři roky v Olympii na počest boha Dia. V evropském středověku došlo k popření harmonie těla a ducha, neboť společenské dění bylo pod vlivem církve. Tělo představovalo hříšnou schránku duše, o kterou není

za třeba pečovat. K rozvoji těla docházelo jen u rytířstva, připravovaného pro válečné účely. Příprava rytířů na turnaje je známa jako tzv. Sedm rytířských ctností: jízda na koni, šerm, plavání, lukostřelba, lov, veršování a hra v šachy. V období humanismu a renesance dochází ke vzniku školního systému tělesné kultury a vznikají odborné statě zabývající se výchovou i výchovou tělesnou (Rousseau, Komenský). V období průmyslové revoluce prosazoval v Anglii John Locke myšlenku "zdravého ducha ve zdravém těle". V první polovině 19. století pak v Evropě vznikly tři významné tělovýchovné soustavy. Anglický sportovní systém (kriket, veslování, fotbal, aj.) zdůrazňoval spolupůsobení her a sportu, především přirozený pohyb. V Německu založil Bedřich Jahn dobrovolný spolkový výcvik nářadový (prostná, bradla, hrazda, aj.). Ve Švédsku založil Petr Ling systém zdravotního tělocviku, který se zaměřoval na správné držení těla a procvičování všech svalových skupin. Zvláštností byla léčebná gymnastika, jež se prováděla na ribstolech, kladinách, lanech apod, které se bylo možné spojovat. Mezi Lingovy a Jahnovy následovatele patřil i Miroslav Tyrš, jenž v roce 1862 založil naši první tělocvičnou organizaci Sokol. Společně s Jindřichem Fügnerem se zasazovali o následující ideje českého tělocviku:

- svoboda a rovnoprávnost,
- odmítání nerovnosti a národního útlaku,
- národy budou zdravé a silné, pokud půjdou cestou společenského pokroku,
- tělesná cvičení jsou nejen důležitým prostředkem fyzického a duševního zdraví, ale také prostředkem mobilizace širokých lidových vrstev.

Sokol byl také význačnou politickou silou, jež směřovala k národní hrdosti, rovnoprávnosti a svébytnosti. Další význačnou osobností českých dějin spojenou se sportem byl Jiří Stanislav Guth-Jarkovský, jenž byl spoluzakladatelem Mezinárodního olympijského výboru (1894) a první předseda Českého olympijského výboru (1900). V roce 1914 Antonín Benjamin Svojsík založil Junák - český skaut. V meziválečném období byly pořádány velké tělovýchovné slavnosti s hromadným cvičením, přičemž nejznámějšími byly Sokolské slety. Od roku 1937 byla zavedena povinná výuka tělesné výchovy na vysokých školách. V roce 1941 byla zastavena činnost Sokola a ostatních tělovýchovných organizací. Po roce 1945 začalo sjednocování celého tělovýchovného hnutí a v roce 1952 byl přijat nový zákon, který ukládal postupovat v tělesné výchově a sportu podle sovětského vzoru. Sport byl organizován v rámci podniků a institucí

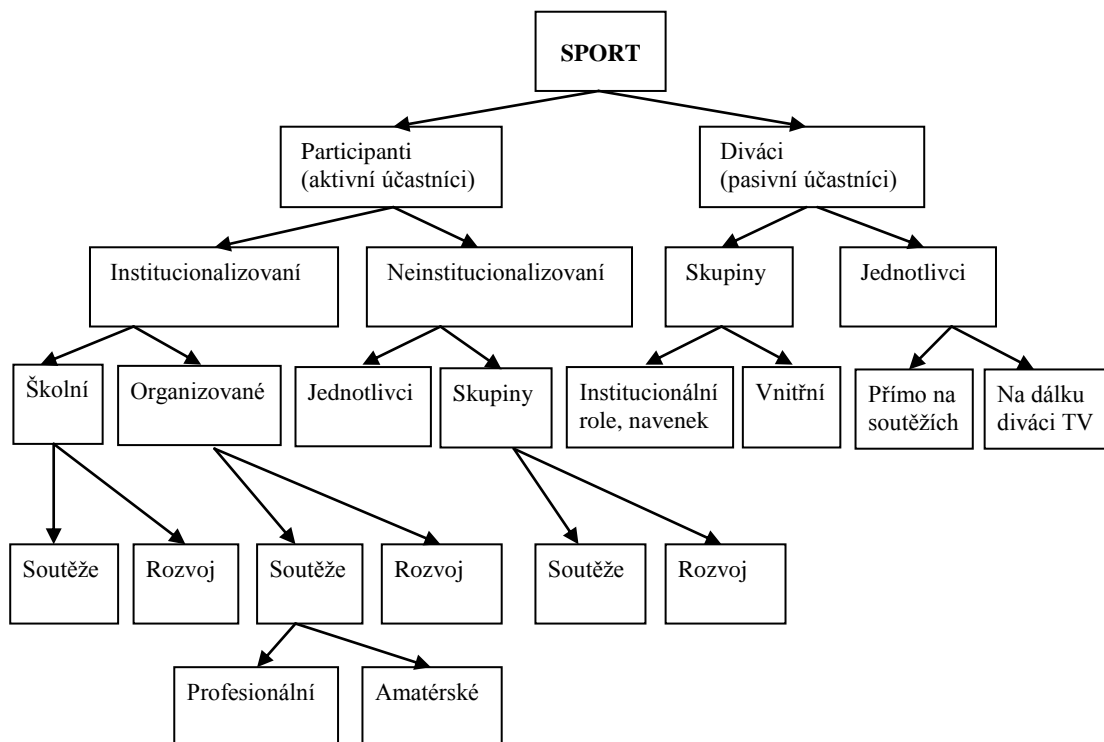
v rámci šesti resortů: Ministerstvo školství, Ministerstvo národní obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pracovních záloh, Sokol pro venkov a ROH. Tento model se však neosvědčil a došlo k navrácení k tradičnímu dobrovolnému pojetí. V roce 1957 vznikla jednotná tělovýchovná organizace Československý svaz tělesné výchovy, jenž se v roce 1969 Českou a Slovenskou tělovýchovnou organizaci. Český svaz tělesné výchovy přehodnotil svojí činnost a byl přejmenován na Českou unii sportu. Od roku 1990 došlo na základě zákona o občanských sdruženích č.83/90 Sb. ke vzniku nových sportovních organizací. V roce 2014 se podle nového občanského zákoníku občanská sdružení přetřansformovala na spolky. (Durdová, 2015)

1.1.3 Klasifikace a institucionalizace sportu

Pojem sport zahrnuje v současné době široké spektrum vymezení, ať už se jedná o soutěže a institucionalizované sportovní týmy nebo o aktivity spojené s fyzickým úsilím, dodržováním pravidel či s měřením výkonnosti. (Novotný, 2000)

Klasifikační schéma sportu je uvedeno na obr. č. 1.

Obr. č. 1: Klasifikační schéma sportu

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Novotný 2011

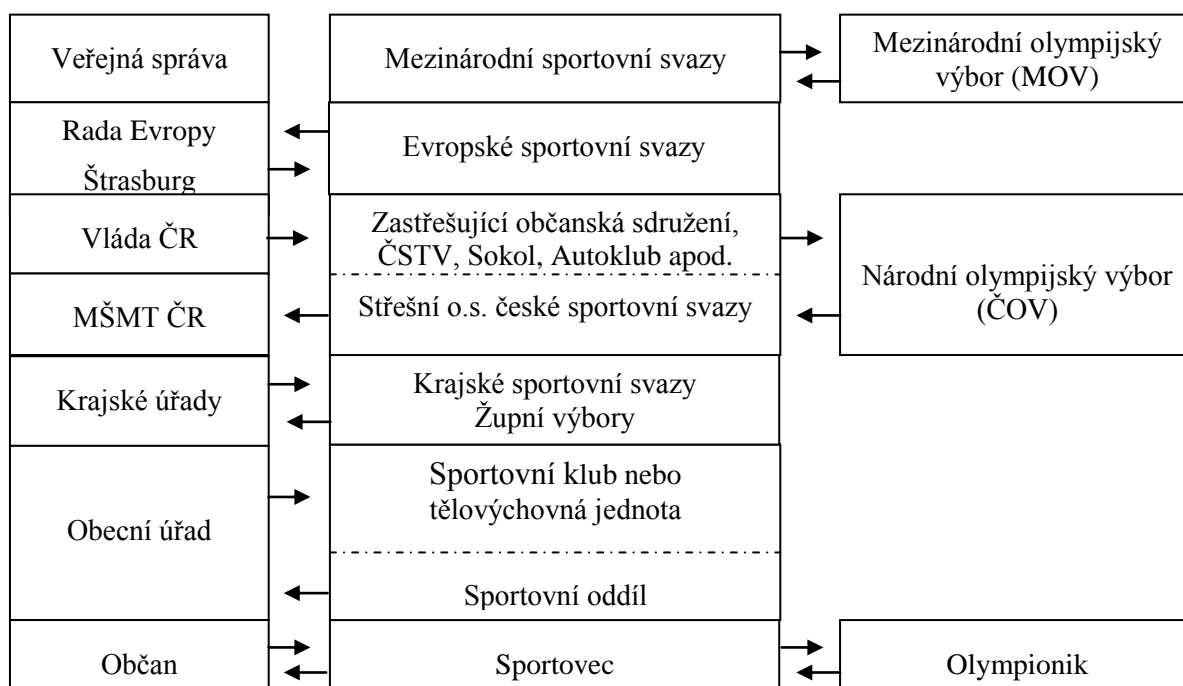
Z výše uvedeného obr. č. 1 je patrné, účastníky sportu lze rozdělit na dvě hlavní skupiny, a to na participanty (aktivní) a diváky (pasivní). Participantů mohou být buď institucionalizovaní nebo neinstitutionalizovaní. Institucionalizovaný sport bývá u školního a komunálního sportu považován za součást veřejné ekonomiky. Oproti tomu neinstitutionalizovaný sport (neorganizovaný) je součástí převážně privátního sektoru, neboť se jedná o záležitost domácností spojenou s výdaji rodinných rozpočtů. Sdružování sportovců do klubů a asociací bylo zapříčiněno jak potřebou snazší organizovanosti soutěží, tak i potřebami ekonomickými. Mezi pasivní účastníky se zahrnují převážně diváci, čtenáři a sázkaři. Sportovní sázení je v některých státech ekonomicky významnou skutečností. (Novotný, 2011)

Autoři Peková (2008) a Novotný (2011) se shodují v názoru, že v rámci České republiky existují tři základní institucionální rámce sportu:

- sport zajišťovaný veřejnými institucemi,
- sport organizovaný v rámci sportovních federací,
- sport organizovaný v rámci olympijského hnutí.

Vztahy mezi institucionálními subsystémy sportu jsou znázorněny na obr. č. 2.

Obr. č. 2: Institucionální rámec sportu na příkladu ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Novotný (2011)

Je zřejmé, že možností sportovního rozvoje občanů se zabývá obecní nebo krajský úřad, resp. vláda ČR. Stát především vytváří legislativní podmínky pro rozvoj sportu a zabezpečuje povinnou tělesnou výchovu na školách, stejně tak jako sport v armádě a policii. Sport organizovaný v rámci sportovních federací vytváří podmínky pro občany, kteří chtějí sportovat zejména ve svém volném čase. Jeho organizace probíhá v rámci občanských sdružení, od místních sportovních oddílů až po mezinárodní federace s celosvětovou působností. Občanská sdružení jsou nutná z hlediska sjednocování sportovně-technických podmínek a organizování sportovních soutěží na všech úrovních. Speciálním institucionálním subsystémem je olympijské hnutí, jež jedenkrát za čtyři roky zabezpečuje letní a zimní olympijské hry. Olympijské hnutí je tvořeno Mezinárodním olympijským výborem (MOV) a národními olympijskými výbory (NOV). Horizontální vztahy mezi celými subsystémy i jednotlivými hierarchickými úrovněmi jsou volné. Vztahy nadřízenosti a podřízenosti zde neexistují. Sportovní organizace však musí respektovat právní řád státu. (Novotný, 2011)

1.1.4 Sport ve veřejném sektoru

Veřejný sektor by měl přecházet a řešit důsledky selhávání trhu v ekonomickém a sociálním růstu a jeho rozvoji, k čemuž využívá určitou soustavu funkcí:

- funkce ekonomické,
- funkce sociální (výchovné, branné, atd.),
- funkce politické,
- funkce etické.

Jednotlivé funkce jsou propojeny četnými vztahy, které se vzájemně vylučují nebo alespoň oslabují. Při rozhodování o zapojení činností veřejného sektoru, je třeba zvolit, které funkci dát přednost, neboť jednou činností splňuje veřejný sektor všechny funkce, jen s různou mírou intenzity. (Strecková & Malý, 1998)

Sport v rámci veřejného sektoru potenciál generovat zásadní hospodářské a sociální výnosy pro investice regionálních vlád ve sportovním odvětví. Analýza sportu jako příkladu veřejného sektoru ukazuje, že sport je rostoucím společenským a ekonomickým fenoménem, který významně přispívá ke každému strategickému cíli z ohledu solidarity a prosperity. Proto je nezbytné disponovat jasnými a funkčními

sportovními strategiemi, založenými na nutnosti specifického řízení ve veřejném sektoru, se zvláštním důrazem na kontext, politický vliv, kvality zaměstnanců a top manažerů. (Gedvilaite-Moan, 2010)

Sport a tělesná výchova jsou v rámci veřejného sektoru v České republice významně podporovány z veřejných rozpočtů. Podle Streckové & Malého (1998) je veřejný sektor vymezován v šesti blocích odvětví, jenž zabezpečují následující skupiny činností:

- blok společenských potřeb (veřejná správa, policie, justice a armáda),
- blok odvětví rozvoje člověka (školství, kultura, tělesná kultura, zdravotnictví, sociální služby),
- blok odvětví poznání a informací (tj. věda a výzkum, informace a informační technologie včetně masmédií),
- blok odvětví technické infrastruktury (doprava, spoje, energetika, vodní odpadové hospodářství, komunální služby atd.),
- blok odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů (bydlení, zemědělství, lesnictví, rybolov),
- blok existenčních jistot (zaměstnanost, sociální zabezpečení, životní prostředí).

Tělesná výchova a sport je zahrnuta v rámci bloku odvětví rozvoje člověka, v němž participuje s odvětvím školství, zdravotnictví a kultury. Proto tělesná výchova a sport spadá do státního rozpočtu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Sport, jenž nemá hmotný charakter, je tvořen širokým spektrem činností, jenž vyžadují na lidech určité materiální podmínky, jako jsou materiální prostředí (budovy, speciálně upravené plochy v přírodě), oblečení a specifické nářadí a náčiní. Díky těmto zvláštnostem je sport abstraktním pojmem, jenž lze obtížně vyjádřit jako veřejný nebo privátní statek. Z hlediska odvětví národního hospodářství je sport : *"fenomén prostředí pro specifické společenské aktivity spojené s tělesnými cvičeními a aktivitami neprováděnými živelně, ale podle určitého řádu, pravidel."* (Novotný, 2011 s.24)

Peková (2008) uvádí následující hlavní produkty sportu:

- nabídky různých druhů tělesných cvičení, účast na sportovních a turistických akcích,

- produkty vázané na osobnost: sportovní výkony sportovce, výkony trenérů, reklamní vystoupení sportovců aj.,
- myšlenkové produkty: myšlenky iniciující tělovýchovnou a sportovní oblast, sportovní informace šířené médii, hodnoty zážitků ze sportu,
- podmínky pro sport: tělovýchovná a sportovní zařízení, společenské akce, pojištění sportovců, doprava na soutěže, aj.,
- materiální produkty: tělovýchovné a sportovní náčiní, sportovní oblečení, aj.

Dle Pekové (2008) mají produkty tělovýchovné výchovy a sportu následující vlastnosti:

- subjektivní oceňování některých sportovních produktů,
- abstraktnost a nemateriálnost: produkty nelze vyrábět do zásoby a skladovat, jsou velmi závislé na čase a prostoru,
- nepředvídatelný vývoj produktů (výsledek sportovního utkání),
- u produktů zpravidla neexistuje tržní cena.

Není snadné přiřadit produkty sportu k příslušným statkům, protože ve sportu existuje mnoho odvětví s nabídkou obdobných statků a služeb. Produkty sportu můžeme z ekonomického hlediska považovat za smíšené kolektivní statky. Kolektivní statky jsou jen výjimečně čistým veřejným statkem, jelikož většina z nich je smíšeným veřejným statkem. Pokud se na sport zaměříme v lokálním měřítku, můžeme pozorovat propojení sportu se školou a sportovním klubem. Ani zde se nejedná o čistě veřejný statek, neboť je zde zapojení rodiny s určitými přímými výdaji. Sport, který je provozovaný v rámci sportovního klubu, bývá zpravidla podporován místní komunitou (klub vlastní tělovýchovné zařízení využívané celou komunitou). V této oblasti není možné používat tržní ceny, neboť vstupné na sportovních akcích většinou nepokryje ani nezbytné náklady spojené s uspořádáním akce. (Novotný, 2011)

Pro zařazení statků do čistých soukromých nebo čistých veřejných statků se využívají kritéria vylučitelnosti a rivality spotřeby statků. Pokud je spotřeba statku vylučitelná a rivalitní jedná se o čistý soukromý statek, pokud je spotřeba nevylučitelná a nerivalitní jde o čistý veřejný statek. Ostatní kombinace značí statek smíšený. Podrobnější členění statků podle rivality a vylučitelnosti znázorňuje tab. č. 1. (Hobza, 2006)

Tab. č. 1: Členění statků

	Vylučitelnost ze spotřeby	Nevylučitelnost ze spotřeby
	<i>Čistě soukromé statky</i>	<i>Smíšené statky</i>
Dělitelnost spotřeby (rivalitní)	Spotřebovávány individuálně, nízké náklady na vyloučení.	Spotřebovávány kolektivně, ale podléhají přetížení kapacity nebo vytlačování.
	Produkovány prostřednictvím soukromých firem.	Produkovány soukromými firmami nebo přímo veřejným sektorem.
	Poskytovány prostřednictvím trhů.	Poskytovány prostřednictvím trhů nebo přímo veřejným sektorem - netržně.
	Financovány z výnosů jejich prodeje.	Financovány z výnosů jejich prodeje nebo z poplatků za právo užívat službu či z daňových výnosů veřejného rozpočtu.
	Příklady: sportovní oblečení, obuv, speciální výživové doplňky.	Příklady: veřejný plavecký bazén, veřejná sjezdovka.
Nedělitelnost spotřeby (nerivalitní)	Smíšené statky	Čistě veřejné statky
	Soukromé statky s externalitami.	Vysoké náklady na vyloučení , popř. nemožnost vyloučení.
	Produkovány soukromými firmami.	Produkovány přímo vládou nebo soukromými firmami na zakázku vlády.
	Poskytovány prostřednictvím trhů se subvencemi nebo korigujícími daněmi.	Poskytovány netržně, prostřednictvím veřejného rozpočtu.
	Financovány z výnosů prodeje.	Financovány z daňových příjmů veřejných rozpočtů.
	Příklady: soukromý plavecký bazén, sportovní amatérský klub, lyžařská sjezdovka s vlekem.	Příklady: značené turistické cesty, cyklostezky, veřejná přírodní koupaliště, veřejná dětská hřiště.

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Jackson (2003)

Sport jako čistý veřejný statek

Sport je možné zařadit jako čistý veřejný statek pokud splňuje:

- nevylučitelnost ze spotřeby,

- nedělitelnost spotřeby a nesoutěživost spotřebitele,
- nulové mezní náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele.

Nevylučitelnost ze spotřeby je dána volnými požadavky na provozování sportu, např. pěší turistika, cykloturistika, běh ve volné přírodě. Lidé při své spotřebě nejsou omezování ani sami nikoho při provozování příslušného sportu neomezují. Požadavkem na nedělitelnost je vhodná koordinace místa a času při provozování příslušných druhů sportu. Jedná se o zvolení časového rozvrhu pro využití tělocvičen, hřišť a jiných sportovišť. Nulové mezní náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele jsou stejné pro každý počet sportujících. S narůstajícím počtem sportovců se náklady na příslušné zařízení nemění. (Peková 2008, Hobza 2006)

Sport jako smíšený veřejný statek

Existuje mnoho jak individuálních, tak kolektivních sportů, kdy dochází s rostoucím počtem sportovců ke snižování kvality poskytovaných statků nebo služeb (např. lyžaři na sjezdovce). Důležitým faktorem je zde úroveň mezních nákladů. Pro zachování požadované kvality poskytovaných statků je třeba rozšiřovat možnosti nabídky pro spotřebitele. Příkladem může být výstavba nových sportovišť, časové usměrňování na sportovišti, případně výběr poplatků. (Peková, 2008)

Sport jako soukromý statek

Nabídka sportu je zde vytčena ziskovými příležitostmi trhu, a také schopností uspokojit specifické potřeby spotřebitelů. Podle Pekové (2008) se soukromé statky vyskytují především, když:

- se spotřebitel nehodlá nebo nemůže podřídit určitým omezením, které souvisí se spotřebou příslušného statku (např. čas, kvalita),
- je o daný sport příliš vysoký zájem a není možné v rámci veřejných rozpočtů zajistit produkci, resp. spotřebu daného statku, v požadované míře,
- jde o takový druh sportu, jehož provoz je vysoce finančně náročné a výdaje na jeho provoz neodpovídají celospolečenskému užítku,
- spotřebitel vyžaduje zvláště vysokou kvalitu určitého sportovního statku.

Soukromé statky se vyznačují tím, že nabídka produktů a jejich cena se řídí běžnými tržními atributy. (Hobza, 2006)

1.1.5 Externality

Externalita je situace, kdy činnost jednoho subjektu ovlivňuje podmínky činnosti subjektu druhého. První subjekt může svojí činností způsobit navýšení nákladů jiných subjektů, aniž by bylo kompenzováno. Tento princip funguje i obráceně, tedy tak, že subjekt svojí činností zlepšuje podmínky ostatních subjektů. (Stiglitz, 1997)

"Externality jsou specifickým statkem (jevem) jako výsledku určité aktivity, výrobců i spotřebitelů, jejímž důsledkem je vyvolaný nechtěný, nezamýšlený vnější efekt." (Peková, 2008, s.55)

Tento vnější efekt může mít podobu specifického přenosu:

- užitku, kdy aktivita jednoho subjektu vyvolá užitek, který si původce aktivity nemůže přivlastnit, tzn. vzniká pozitivní externalita,
- újmy, kdy aktivita jednoho subjektu vyvolá náklady, který původce nehradí, ale přenáší ho na subjekty jiné, tzn. jedná se o negativní externalitu,
- vzájemně prospěchu - reciproční externalita,
- mimo trh.

Pozitivní a negativní externality mohou mít podobu spotřební, kdy dochází přenosu užitku nebo újmy ze spotřeby určitého statku přímo na jiný subjekt, nebo produkční, kdy se nezamýšlený užitek či újma přenáší při produkci určitého statku jiným subjektům. (Peková, 2008)

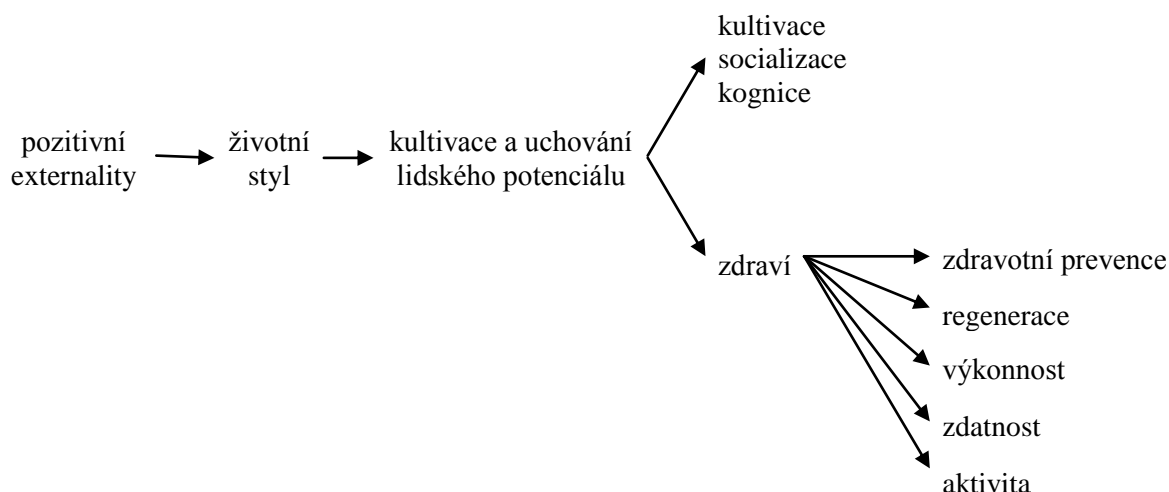
U samotného sportu mají externality podobu podmínek, které zvýhodňují nebo znevýhodňují vlastní sportovní činnosti. Podle Novotného (2011) jsou externality spojeny především s:

- tělesným cvičením člověka,
- sportovními zařízeními,
- sportovními akcemi.

Mezi pozitivní externality můžeme uvést zdravotní prevenci, regeneraci, výkonnost, zdatnost, aktivitu nebo sociální a kulturní participaci jedince. Kultivace, socializace a kognice se dotýkají tělesné výchovy, u níž jsou přímé ekonomické důsledky nepodstatné. Ve všech třech výše uvedených aktivitách jsou však obsaženy zdravotní vlivy s přímými a nepřímými ekonomickými důsledky, jež mají následující význam:

- snížení pracovní neschopnosti,
- úspory v čerpání nemocenského a zdravotního pojištění,
- zvýšení výkonnosti subjektů,
- snížení nákladů firem na pracovní sílu,
- potenciál ke zlevnění produkce. (Hobza, 2014)

Obr. č. 3: Pozitivní externality

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Hobza 2014

Mezi negativní externality patří ekologické dopady některých sportů (lyžaři, turistika, motorismus), zdravotní vlivy sportu (přetěžování, doping), komercializace sportu, aj. (Hobza 2006 a Novotný 2011)

Hobza (2014) uvádí mezi nejvýznamnější položky spojené s napravováním škod na životním prostředí následující:

- náklady na ošetření svahů a lesních stezek poškozených lyžaři,
- protierozní ochrana porostů,
- náklady na čištění, ošetřování a regeneraci cyklistických a turistických stezek,
- náklady na sběr a svoz ostatních odpadů,

- náklady na snížení prašnosti a hluku způsobeného sportem a rekreací.

Výdaje spojené s napravováním poškozeného zdraví zahrnují:

- zdraví poškozené z úrazů při sportu,
- zdraví poškozené z jednostranného, vrcholově a výkonnostně prováděného sportu,
- zdraví poškozené z dopingu, podávání anabolik a povzbuzujících prostředků,
- zdraví poškozené z neodborně prováděného a vedeného sportu. (Hobza, 2014)

Negativní externality mohou být spojeny i s jinými vlivy sportu, jako jsou:

- socializace sportem negativním působením trenérů (doping, vítězství za každou cenu),
- náklady spojené s pořádkovými hlídkami a ostrahou policie,
- zneužívání olympijských her a mistrovství světa k rasovým, politickým a hospodářským účelům. (Hobza, 2014)

1.2 Makroekonomické aspekty sportu

Bližší zkoumání sportu z makroekonomického hlediska započalo na základě podnětu Rady Evropy koncem 80. let, tedy v době, kdy se sport začal prosazovat i na společenské úrovni. Prvotní výzkumy probíhaly především v západní Evropě, a to zejména ve Velké Británii, ve Francii a v Německu. (Novotný, 2000)

1.2.1 Agregátní poptávka a agregátní nabídka sportu

Vliv sportu v rámci společnosti stále roste, a i proto dochází ke hmotným podporám, které ovlivňují jak agregátní poptávku, tak i agregátní nabídku. Agregátní poptávka je ovlivňována různými pobídkami zaměřenými na spotřebitele, např. bonusy či příspěvky pro zaměstnance na fitness, plavání, wellness pobyty, aj., dále pak bezplatné služby pro klienty zdravotních pojišťoven nebo přímé dotace jednotlivých sportovců. V důsledku této podpory dochází k posunu křivky agregátní poptávky doprava. Nejedná se však o výrazný posun, jelikož objem financí je podstatně menší než u podpory nabídky sportu. Agregátní nabídka je podporována za pomoci různých grantů a dotací, které jsou směřovány především do veřejného sektoru k neziskovým nestátním organizacím. Vzhledem k vyššímu objemu finančních podpor sportovních subjektů dochází

k výraznějšímu posunu agregátní nabídky doprava. Na vzájemné působení agregátní poptávky a nabídky mají vliv různé intervence, jejichž působení se promítá do úrovně cenové hladiny a spotřeby statků. (Hobza 2006)

1.2.2 Vliv sportu na HDP a zaměstnanost

Sport má velký vliv na HDP, jestliže jsou však do sportu zahrnuty i všechny související oblasti, může být jeho význam ještě větší, než jak je udáván ve statistikách jednotlivých zemí. Přímý vliv sportu na HDP za použití produktové metody vychází ze vzorce:

$$\mathbf{HDP = C + I + G + X,}$$

přičemž jednotlivé komponenty vzorce jsou následující:

Spotřební výdaje (C)

Do každé pohybové aktivity spadá velmi široké spektrum skupin produktů, jako například: sportovní pomůcky, náradí, přístroje, sportovní oblečení a obuv, výstroj, speciální výživa, medicínské přípravky, atd. Dominantními položkami ve spotřebě sportovních statků domácností jsou především výdaje do sportovního vybavení s zboží u nejrozšířenějších sportů. Mezi další výdaje spadá: reklama, propagace, média, diváctví, výdaje spojené se službami u sportovních akcí ať už místního nebo mezinárodního rozsahu. (Hobza, 2014)

Investiční výdaje (I)

Do investičních výdaje lze zahrnout investice pro školní tělesnou výchovu, investice pohybově-rekreačního charakteru (stadiony, cyklostezky), investice pro vrcholový a výkonnostní sport, sportovní akce a investice komerčního charakteru. Dále je třeba připojit náklady na technickou infrastrukturu, jež je organizačně a funkčně spjata s investicemi do sportu. (Hobza, 2014)

Vládní výdaje (G)

Do vládních výdajů se nepočítají pouze výdaje ze státního rozpočtu, ale také investiční a neinvestiční výdaje z municipálních rozpočtů na sport. Výdaje na sport ze státního rozpočtu každý rok navrhuje poradní orgán ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Výdaje z municipálních rozpočtů jsou z celá v kompetenci místních správ. Do vládních

výdajů spadají také výdaje na sport a tělovýchovu z obecních rozpočtů, které jsou součástí kapitoly školství a navyšují úroveň těchto výdajů z veřejných rozpočtů (Hobza, 2014)

Čisté vývozy (X)

Čisté vývozy udává rozdíl mezi vývozem a dovozem zboží a služeb pro zajištění všech odvětví sportu. V České republice se předpokládá převyšující dovoz nad vývozem, jelikož je velké množství značkového a speciálního sportovního oblečení, obuvi, vybavení, atd. vyráběno ve specializovaných nadnárodních společnostech (Nike, Adidas, Shimano, atd.). Saldo platební bilance se vyrovnává přes příliv deviz v cestovním ruchu a z pořádání různých mezinárodních mistrovství, turnajů a soutěží. (Hobza, 2014)

Hlavní makroekonomické ukazatele ekonomického významu sportu by měly být následující:

- podíl sportu na konsolidovaných veřejných výdajích je mezi 0,4 a 1,7 %,
- přínos přímých soukromých vydání na sport (s vyloučením příjmů ze sázek) na celkové výdaje se pohybuje mezi 1 a 2 %,
- váha nepřímých soukromých vydání (tj. včetně sázek) v celkových výdajích dosahuje 3 %,
- "sportovní" hrubý domácí produkt činí 1,5 až 2 % z celkového hrubého domácího produktu. (Novotný, 2011)

Sport a zaměstnanost

Změny životního stylu a neustále narůstající význam rekreace a sportu, jako jedné z nejvíce globalizovaných aktivit, velmi ovlivňují existenci celé řady nových pracovních míst. Sportovní pracovní profese lze rozdělit na sportovní aktivity a ke sportu vztahované aktivity. Do sportovních aktivit (NACE 92.6) spadají profesionální sportovci, sportovní funkcionáři, cvičitelé různých sportovních aktivit, sportovní instruktoři či sportovní trenéři. Ke sportu vztahovaným aktivitám (NEARS 92.6) patří profesionální manažeři, sportovní lékaři, učitelé tělesné a sportovní výchovy, specializovaní sportovní fyzioterapeuti, funkcionáři a pořadatelé profesionálních soutěží, sportovní žurnalisté, výrobci a prodejci sportovního zboží či správa a údržba

tělovýchovných zařízení. V rámci České republiky se sleduje zaměstnanost v jednotlivých sektorech pomocí šetření ČSÚ. Nejvyšší zaměstnanosti ve sportu v Evropské Unii má Velká Británie (0,95 %), Česká republika dosahuje 0,33 %. (Hobza, 2014)

Rozdělení zaměstnanosti ve sportovním sektoru v EU je uvedeno v následující tabulce:

Tab. č. 2: Zaměstnanost ve sportovním sektoru v EU (země uvedeny vzestupně)

0,1 - 0,3 % zaměstnanosti	Polsko, Maďarsko, Slovensko, Itálie, Řecko, Lucembursko, Estonsko, Portugalsko, Lotyšsko, Litva
0,3 - 0,6 % zaměstnanosti	Německo, Česká republika, Belgie, Španělsko, Francie, Rakousko, Finsko, Dánsko, Kypr, Holandsko, Malta
0,6 - 1,0 % zaměstnanosti	Švédsko, Irsko, Velká Británie

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Camy, Clijsen, Madella & Pilkington, 2002

Poslední informace o zaměstnanosti ve sportu v České republice přinesla studie KPMG pro Český olympijský výbor z roku 2011. K tomuto časovému období bylo zaměstnáno 187,3 tis. lidí přímo či nepřímo spjatých se sportovním hnutím nebo dobrovolně organizovaným sportem. (Hobza, 2014)

1.3 Vliv sportu v současné společnosti

Sportovní výkony nejsou jenom projevem specializované sportovní výkonnosti ve specifikovaném sportovním odvětví nebo disciplíně. Sportovci ve svých sportovních výkonech promítají celou řadu dalších aspektů, které jsou spojené se sociálním postavením a způsobem života. Sportovci musí mít zabezpečené materiální podmínky, zahrnující dostatek času pro tělovýchovnou činnost, ale také pro regeneraci a odpočinek, pochopení v rodině, na pracovišti apod. (Durdová, 2015)

Sport je možné rozdělit podle míry provádění tělocvičných aktivit následujícím způsobem:

- **vrcholový sport**, jenž je charakteristický snahou o dosažení maximálního výkonu a maximálních výsledků ve sportovních soutěžích, sport se stává hlavní profesí jedince,

- **výkonnostní** sport, který představuje zázemí sportu vrcholového, jedná se o podávání výkonů na soutěžích, avšak sport není hlavní profesí jedince,
- **rekreační sport**, zahrnující pohybové aktivity prováděné mimo pracovní dobu, ve volném čase, dobrovolně, s cílem regenerace sil a relaxace. (Durdová, 2015)

1.3.1 Sport a životní styl

Jednou z nejdůležitějších složkou pro upevňování zdraví a ke snižování nadváhy a obezity je fyzická činnost. V České republice trpí dvě třetiny obyvatelstva nadváhou či obezitou. Prestádiem pro rizikový zdravotní stav je metabolický syndrom, kterým dle odborného odhadu trpí 28 % populace. Faktory, které definují tento syndrom jsou obezita, diabetes 2. typu, vysoký krevní tlak apod., tedy faktory, které je určitým způsobem možné ovlivnit zdravým životním stylem. (Durdová, 2015)

Podle studie Světové zdravotnické organizace (WHO) je v České republice více než 26 % obézních mužů a přes 27 % obézních žen. Jedná se o poměrně vysoké číslo v porovnání např. s Německem (22 % mužů a 18,5 % žen) nebo s Rakouskem (20,5 % mužů a 16 % žen). (WHO, 2015b)

Lidé by se proto měli snažit trávit aktivně svůj volný čas a předcházet tak nemocem. Podstatný je výběr pohybových aktivit rekreačního sportu, neboť ten, kdo dlouho necvičil a začne cvičit s přehnanou intenzitou, může si ublížit. Je velké množství podmínek životního stylu, které ovlivňují formování způsobu života. Ve spojení se zdravým životním stylem a sportovní činností lze vyzorovat determinanty zdravého životního stylu:

- **obecné** - přírodní prostředí, podnebí, vegetace,
- **demografické** - počet obyvatel, hustota osídlení, mobilita obyvatel, lokalita,
- **sociální** - vzdělání, kultura, politika, ekonomika, náboženství, zaměstnání,
- **úzce vázané na osobnost** - temperament, zájmy, množství volného času.

Všechny uvedené determinanty ovlivňují životní styl jedince. (Durdová, 2015)

Sport působí pozitivně na sociální začleňování a vzdělávání lidí. Omezuje nárůst výdajů v oblasti zdravotnictví a sociálního zabezpečení tím, že pomáhá zlepšovat zdraví

a produktivitu obyvatelstva a zajišťuje vyšší kvalitu života do vysokého věku. Veřejná prospěšnost sportu je dána zejména níže uvedenými skutečnostmi:

- sport přispívá k pozitivním hodnotám, jako např. fair play, úcta k druhém a sociální začleňování,
- sport patří mezi nejdůležitější činitele v oblasti upevňování zdraví,
- sport pomáhá tvořit a udržovat základní společenské normy a hodnoty,
- sport přináší radost široké populaci, od aktivně cvičících přes pasivní konzumenty,
- sport zdůrazňuje význam výchovy dětí a mládeže v souvislosti se společensky negativními jevy. (Durdová, 2015)

1.3.2 Sportovní etika

Spojení sportovní etika je nejčastěji spojováno s pojmem fair play. *"Hrát fair play je základním předpokladem sportovního zápolení, počínaje dodržováním pravidel, přes sportovní chování. Fair play chování překračuje pravidla hry."* (Durdová, 2015, s. 74)

Sportovní etiku podrobně specifikuje **Kodex sportovní etiky**, jenž byl vydán Radou Evropy. Kodex udává obecná etická pravidla pro jakýkoli sport a bojuje proti porušování těchto zásad. Poskytuje etický rámec proti tlakům moderní společnosti, které ohrožují tradiční základ sportu. Kodex sportovní etiky má dva základní cíle:

- posilovat smysl fair play u dětí a dospívajících, obrací se také na instituce a dospělé, kteří ovlivňují mladé lidi při sportovních činnostech,
- vyzdvihuje právo dětí a dospívajících na provozování sportu, stejně tak jako odpovědnost institucí a dospělých za šíření a podporu fair play.

Kodex sportovní etiky definuje fair play ve čtyřech základních bodech:

- fair play představuje víc než jen dodržování pravidel, obsahuje v sobě také pojmy přátelství, respekt a podporování sportovního ducha,
- fair play má pozitivní dopad, neboť sport je sociálně kulturní činností, jenž je přínosem pro společnost a přátelství mezi národy za předpokladu, že je provozována čestně,

- sport je činností, která umožňuje jedinci, aby sám sebe lépe poznal, zdokonaloval se, nabyl sportovní dovednosti a prokázal své schopnosti,
- sport jen nástrojem společenské interakce, zdrojem radost a potěšení, jež přináší blaho a zdraví, nabízí širokou škálu sportů, sportovních klubů a dává jedinci příležitost začlenit se a najít si své odpovědné místo ve společnosti. (Durdová, 2015)

Podle Durdové (2015) vychází Kodex z předpokladu, že společnost i jedinec mohou prosperovat z potenciálních výhod sportu jen v případě, že fair play nezůstává na okraji dění, ale je hlavním prvkem.

Dalším dokumentem zabývajícím se sportovní etikou je **Bílá kniha o sportu**. Jejím mottem je citát Pierra de Coubertina *"Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit."* (Komise evropských společenství, 2007, s. 2)

Podle Bílé knihy, sport je společenským a ekonomickým jevem, který přispívá k naplnění strategických cílů solidarity a prosperity, jež vytyčila Evropská Unie. Pomáhá zapojit občany EU do společnosti a rozvíjí jejich aktivní občanství. Sport se však musí potýkat s hrozbami a překážkami, jakou jsou: komerční tlak, bezohledné využívání mladých sportovců, doping, rasismus, násilí, korupce a praní špinavých peněz. Cílem je posílit roli sportu v Evropě, vyvolat debatu o konkrétních problémech, zviditelnit sport při tvorbě politik EU a zvýšit znalost veřejnosti o potřebách tohoto odvětví.

Mezi témata, která Bílá kniha o sportu řeší, patří: společenská role sportu, tělesná aktivita k utužení veřejného zdraví, spojení sil v boji proti dopingu, posilování role sportu v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, podpora dobrovolnické práce a aktivního občanství prostřednictvím sportu, využití potenciálu sportu pro účely sociálního začleňování, integrace a rovných příležitostí, posilování prevence a boje proti rasismu a násilí, podpora udržitelného rozvoje, hospodářský rozměr sportu, lepší zajištění veřejné podpory sportu, organizace sportu, ochrana mladistvých sportovců, korupce, praní špinavých peněz a další formy finanční trestné činnosti, licenční systémy pro kluby, média atd. (Komise evropských společenství, 2007)

Evropská Charta sportu je zaměřena na vlády jednotlivých členských států Evropské Unie, které by měly být zodpovědné za dodržování etických zásad ve sportu a sportovním hnutí. (Durdová, 2015)

V rámci plnění cíle Charty jsou vlády povinny uskutečnit taková opatření, která zapracují ustanovení Charty se zásadami v Kodexu sportovní etiky. V souladu těchto dvou dokumentů jsou dány dva hlavní cíle. Prvním z nich říká, že každému jedinci má být dána možnost provozovat sport tím, že:

- zajistí pro všechny mladé lidi možnost využívat tělovýchovné programy pro rozvoj základních sportovních dovedností,
- zabezpečí pro každého možnost sportovat a účastnit se rekreačních tělovýchovných činností ve spolupráci s příslušnými sportovními orgány,
- zajistí každému, kdo projeví zájem, příležitost pro zdokonalování své výkonnosti a rozvíjení potenciálu osobního růstu.

Druhým cílem je zaměření se na ochranu a rozvíjení morálních a etických zásad sportu, stejně tak jako na lidskou důstojnost a bezpečnost účastníků sportovních činností. Je třeba chránit samotný sport a sportovce před zneužíváním, ať již v podobě politické, komerční nebo finanční, nebo v podobě zneužívání drog. (Rada Evropy, 1992)

Dle Charty by měl být zajištěn přístup ke sportovním zařízením a činnostem bez jakékoli diskriminace (pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, náboženství, aj.) nebo jakýchkoli názorů z národnostního či sociálního hlediska, příslušnosti k národnostní menšině, majetku rodu nebo na základě jakékoli jiné okolnosti. Stejně tak budou přijata opatření, která umožní sportovat osobám znevýhodněným nebo tělesně postiženým. Dále vlastníci sportovních zařízení musejí zabezpečit, aby byl handicapovaným (ať tělesně či duševně postižením) umožněn přístup do těchto zařízení.

Ve svém pátém článku si Charta klade za cíl vytvoření základy, kdy mají být vytvořeny takové podmínky, aby si mladí lidé osvojili základní pohybové a sportovní dovednosti, čehož má být dosaženo především:

- péčí o vytváření možností pro žáky využívat sportovní programy rekreační aktivity a tělovýchovné činnosti, což je spojeno se zajištěním zařízení, plochy a přizpůsobení rozvrhu hodin,

- zajištěním vzdělání kvalifikovaných učitelů na všech školách,
- nabídnutím umožnění pokračování ve sportování i po ukončení docházky na základní škole,
- podporováním vztahů mezi školami a dalšími vzdělávacími zařízeními, školními sportovními kluby i místními tělovýchovnými jednotami,
- rozšiřováním dostupnosti sportovních zařízení pro studenty škol i místní obyvatelstvo,
- podporou, jež povede rodiče, učitele, trenéry i vedoucí činitele k získávání mládeže pro pravidelné sportování,
- péčí o seznámení žáků základních škol se sportovní etikou. (Rada Evropy, 1992)

Neméně důležitým dokumentem je **Olympijská charta**, která udává základní principy olympismu, pravidel a ustanovení, jež jsou schválena Mezinárodním olympijským výborem (M.O.V.). Definiuje řízení, činnost a fungování olympijského hnutí a stanovuje podmínky pro konání olympijských her. Úloha Olympijské charty se dá shrnout do tří základních bodů:

- Olympijská charta stanovuje a připomíná základní principy a podstatné hodnoty olympismu,
- Olympijská charta slouží jako stanovy pro Mezinárodní olympijský výbor,
- dále Olympijská charta uvádí hlavní vzájemná práva a povinnosti tří hlavních složek Olympijského hnutí, a to Mezinárodní olympijského výboru, Mezinárodních federací a Národních olympijských výborů, a také organizačních výborů olympijských her.

Olympijská charta uvádí 7 základních principů olympismu, z nichž první říká: *"Olympismus je životní filozofií, povznášející a vyváženě spojující v jeden celek zdatnost těla, vůle a ducha. Spojením sportu, kultury a výchovy usiluje olympismus o vytvoření způsobu života založeného na radosti z vynaloženého úsilí, na výchovné hodnotě dobrého příkladu, sociální odpovědnosti a na respektování základních universálních etických principů."* (Mezinárodní olympijský výbor, 2013, s.9)

2 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE

2.1 Legislativně právní rámec sportu

Legislativní právní rámec sportu je uveden v Koncepti státní podpory sportu v České republice pro rok 2011. Aktuálně platné právní předpisy vycházejí z usnesení vlád ČR na podporu sportu a zdravého životního stylu z let 1999, 2000 a 2003. Na základě těchto usnesení mají kraje a obce povinnost vyčleňovat prostředky na podporu sportu. *"Základním právním předpisem je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. Kromě předpisů upravujících otázky sportu, sportovišť, zdravotních podmínek se dotýkají oblasti sportu i další zákony z různých oblastí, např. předpisy na úseku finanční správy (různé daňové předpisy), správního práva (např. stavební zákon), předpisy upravující vznik jednotlivých organizovaných skupin sportovců (např. obchodní zákoník, živnostenský zákon, zákon o sdružování občanů). Kromě toho do oblasti sportu zasahují i zákony upravující náhradu škody na zdraví či na věcech vzniklé v souvislosti s provozováním sportu, ochranu osobnosti sportovců, zákonné licence upravující vysílání sportovních přenosů apod. Na právní rámec sportu v ČR mají vliv i předpisy EU. Ty mají závazný nebo doporučující charakter. Doporučení zdůrazňují podporu sportu, jeho veřejnou prospěšnost, ochranu zdraví občanů a pobízejí členské státy EU ke konkrétním akcím na podporu sportu (např. daňové benefity). Většina předpisů a doporučení EU není v ČR aktivně využívána a aplikována." (MŠMT, 2011a, s. 7)*

2.2 Organizace sportu v ČR

Podle Pekové (2008) jsou sportovní činnosti v České republice organizovány v rámci činností:

- státních zařízení: školy, speciální sportovní zařízení patřící pod správu MŠMT,
- sportovních klubů podporovaných z celospolečenských zdrojů,
- soukromých zařízení a sportovních klubů specializovaných na určitý sport aj.,
- individuálně provozovaných sportovních zařízení aj.

Stát podporuje sportovní aktivity, a to v rámci výchovné a vzdělávací činnosti na všech stupních škol včetně škol vysokých. (Peková, 2008)

2.2.1 Sportovní klub

Sportovní klub je právnickou osobou. V České republice se do konce roku 2013 jednalo převážně o občanská sdružení, jenž byla zakládána podle zákona č. 83/90 Sb., o sdružování občanů. Od 1. 1. 2014 jsou občanská sdružení podřízena občanskému zákoníku, konkrétně obecné úpravě právnických osob a úpravě korporací §210 - 213 a spolků §214 - 302. Dle §3045 se stávající občanská sdružení považují za spolky.

Hlavními úkoly sportovního klubu jsou:

- organizace sportovní činnosti v rámci zapojení do sportovních, tělovýchovných a turistických aktivit, vytváří pro ni materiálové a další podmínky,
- vytváření ekonomické základny pro plnění svých cílů, např. vlastní hospodářská činnost,
- vedení členů klubu a ostatních účastníků v tělovýchovném procesu k dodržování základních etických, estetických a mravních pravidel,
- spolupráce s orgány státu a samosprávy (obce a měst), u nichž vyhledává podporu formou, jež směřuje k realizaci společných zájmů,
- spravuje vlastní majetek aj.

Sportovní klub může provozovat také doplňkové činnosti, kterými jsou pronájem tělovýchovných zařízení, účetní práce a poradenství, pořádání kurzů pro cvičitele a trenéry, obchodní činnost aj. (Peková, 2008)

Každý sportovní klub se musí řídit stanovami, které udávají jeho činnost, organizační strukturu a statutární orgány klubu. V České republice se většina volených funkcí vykonává na základě dobrovolnosti, povětšinou i bez nároku na náhrady výdajů, které jsou spojené s výkonem funkce. (Durdová, 2015)

Podle České unie sportu jsou ve sportovním klubu většinou zastávány následující funkce:

Předseda (prezident) reprezentuje sportovní klub. Je představitelem klubu a má zodpovědnost za chod a činnost klubu. Určuje roční plán práce výkonného výboru,

pomáhá mu určovat cíle a snaží se jeho práci udržovat ve stanovených hranicích. Činnosti, kterými se předseda zabývá jsou zejména:

- řídí zasedání výkonného výboru,
- řídí pravidelnou schůzi nejvyššího orgánu (valnou hromadu, členskou schůzi),
- reprezentuje klub na místní, regionální i národní úrovni,
- působí jako prostředník při klubových aktivitách,
- zajišťuje, aby budoucí plány a rozpočty zohledňovaly co nejvíce přání a potřeby většiny členů klubu.

Sekretář/tajemník je hlavním úředníkem sportovního klubu. Stará se o administrativu klubu. Hlavními úkoly sekretáře jsou:

- ve spolupráci s předsedajícím připravuje program jednání předsednictva,
- shromažďuje a třídí zprávy z jednotlivých oblastní činnosti klubu,
- pořizuje zápis z jednání,
- vyřizuje korespondenci klubu,
- udržuje databáze členů, čestných členů a sponzorů,
- archivuje právní dokumenty (stanovy či smlouvy),
- stará se o komunikaci se sportovními svazy - podává přihlášky do soutěží, vyřizuje přestupy, zastupuje klub na jednání orgánů svazu.

Členové předsednictva (výboru) jsou zástupci členů ve vedení klubu. Jejich složení by mělo odrážet rozmanitost názorů členské základny klubu a mělo by přispívat k rozvoji klubu. Zefektivnění jejich činnosti je možné přes přidělení určitých oblastí kompetencí (např. finance, rozvoj klubu, apod.)

Pokladník (ekonom) se zabývá finanční stránkou klubu a je přímo odpovědný předsedovi. Hlavními úkoly pokladníka jsou:

- příprava a průběžná kontrola plnění rozpočtu,
- správa pokladny a bankovního účtu,
- vedení záznamů o příjmech, výdajích a příslušných daňových dokladech v souladu s platnými předpisy,

- připravuje a předkládá pravidelné zprávy pokladníka pro předsednictvo. (ČUS, 2011)

Sportovní kluby musí plnit své povinnosti, které jim vyplývají buď z obecné podstaty nebo vzhledem ke vztahu k České unii sportu. Mezi obecné povinnosti spadá změna stanov, ochrana osobních údajů, registrace u správce daně, daňové povinnosti, vedení účetnictví, zdravotní prohlídky, bezpečnost sportovního zařízení či návštěvní řády. (ČUS, 2011)

Při změně stanov (včetně změny údajů ve stanovách, vznik nebo zánik organizační jednotky atd.) je klub povinen oznámit písemně danou změnu Ministerstvu vnitra ČR, a to do 15 dní od přijetí rozhodnutí.

Od roku 2000 je zákonnou povinností ochraňovat osobní údaje. Sportovní klub by měl disponovat se souhlasem svého člena se zpracováním osobních údajů společně s podpisem.

Sportovní kluby se musí vzhledem k daňové povinnosti řídit zákonem o dani z příjmů č. 586/1992 Sb. Poplatníkem daně je organizační složka SK/TJ s vlastní právní subjektivitou. SK/TJ mohou kromě hlavní činnosti vykonávat také činnost vedlejší, přičemž pokud příjmy z hlavní činnosti nepřekročí výdaje na ní vynaložené, není předmětem daně. Oproti tomu vedlejší činnost je vždy předmětem daně, stejně tak jako příjmy z reklam a příjmy z nájemného. Příjmy z členských příspěvků mohou být od daně osvobozeny, je-li jejich výběr umožněn stanovami klubu. SK/TJ nemusí podávat daňové priznání v případě, že nemá příjmy, které jsou předmětem daně, nebo má pouze příjmy osvobozené od daně (členské příspěvky), případně příjmy, z nichž se daň vybírá podle zvláštní sazby daně, a nemá přitom povinnost zvyšovat základ daně z důvodu nevyužití daňové úspory. Ve všech ostatních případech musí SK/TJ podat daňové priznání do konce třetího měsíce (do konce šestého měsíce, pokud využívá služeb daňového poradce) následujícího po skončení zdaňovacího období. Dani z nemovitostí (č. 338/1992 Sb.) podléhají pozemky a stavby. U SK/TJ jsou od daně osvobozeny pozemky, které tvoří jeden funkční celek se stavbou ve vlastnictví sdružení občanů a pozemky veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť. Tato osvobození může SK/TJ uplatit pouze za předpokladu, že pozemek není současně využíván k podnikatelské činnosti nebo podnájmu.

Na základě Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 3/1981 a z prevenční povinnosti upravené §415 občanského zákoníku se zdravotní prohlídka řídí následujícím:

- SK/TJ je povinna vyžadovat preventivní zdravotní prohlídku pro sportovní činnost po účastnících této činnosti,
- forma, druh a rozsah zdravotní prohlídky posoudí příslušný sportovní svaz,
- s ohledem na prevenční povinnost nestačí, aby SK/TJ nahrazovala zdravotní prohlídku čestným prohlášením sportovce, že provádí činnost na vlastní nebezpečí.

Z požadavku bezpečnosti sportovního zařízení a jeho provozu je nutné vycházet z několika předpisů:

- z občanského zákoníku, podle kterého má každý povinnost chovat se tak, aby se předcházelo vzniku škody (jak na majetku, tak na zdraví),
- z technických bezpečnostních norem týkajících se dětských hřišť (zejména ČSN EN1176 a ČSN EN1177),
- technické normy sice nejsou závazné, ale lze v nich nalézt obecně uznávaná technická řešení, proto se doporučuje se jimi alespoň orientačně řídit.

Doporučuje se, aby byl pro sportovní areál (hřiště) opatřen provozní řád, kde by měla být upravena bezpečnostní pravidla pro výkon sportovní činnosti, dále nebezpečné činnosti a jejich zákaz a nebezpečné zóny se zákazem vstupu apod. (ČUS, 2011)

SK/TJ sdružené v rámci střešní organizace nemá jen práva a výhody, ale také povinnosti. Sdružení SK/TJ v ČUS se provádí na základě písemné přihlášky zaslané okresnímu sdružení ČUS a řídí se směrnicí č. 3 z roku 1998.

Evidence členské základny se v ČUS řídí podle směrnice č. 2 z roku 1997. Tato evidence musí být pravdivá, průkazná a musí obsahovat údaje podle této směrnice. Každý SK/TJ sdružený v ČUS musí k 31.12 běžného kalendářního roku vykázat příslušnému okresnímu sdružení ČUS aktualizovaný přehled členské základny, včetně údajů o jednotlivých členech: jméno, příjmení, rodné číslo, sportovní odvětví a charakteristika (registrovaný sportovec, neregistrovaný sportovec, trenér/cvičitel, rozhodčí, činovník, ostatní). (ČUS, 2011)

2.3 Financování sportu

Systém financování sportu v České republice nebere v potaz potřeby sportu jako specifického společenského odvětví, což má za následek nedostatečné financování sportu. Hlavním aspektem je množství financí jdoucí ze státních a veřejných zdrojů, přičemž v mezi lety 2007 - 2011 se pohyboval na hodnotě 16,7 mld. Kč. V letech 2010 a 2011 dokonce objem prostředků ze státních a veřejných rozpočtů klesl téměř o 3,2 mld. Kč. V rámci Evropské Unie se Česká republika řadí na třetí místo od konce ve výši veřejných výdajů určených na sport na jednoho obyvatele. Český sport je čistým plátcem do státního rozpočtu. Například v roce 2008 přispěli sportovci státu 3,7 mld. Kč a odhadovaný celkový přínos sportu pro státní rozpočet v témže roce činil 11,4 mld. Kč po zahrnutí přínosů obcí a loterijních společností (7,7 mld. Kč). Je třeba zmínit, že krach loterijní společnosti SAZKA negativně ovlivnil výši příjmů pro sport (SAZKA od roku 2002 do 2010 každoročně sportu poskytovala okolo 1 mld. Kč). *"V rámci financování sportu nefunguje žádný reciproční vztah mezi státem a českým sportem, který v důsledku toho trpí nedostatkem finančních prostředků pro financování obecných potřeb sportu."* (ČOV, 2014, s. 15)

Nový zákon o sportu předpokládá ponechání struktury financování formou prostředků ze státního rozpočtu a z místních rozpočtů územních samosprávných celků. Jedna část financování bude stále z výnosů, které právnické a fyzické osoby, jež se zabývají zajišťováním sportovních aktivit, získávají ze sportovních aktivit, členských příspěvků vybraných sportovním klubem, z příspěvků z mezinárodních sportovních organizací apod. Ke dni 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 215/2013, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě mají provozovatelé loterií a kurzových sázek povinnost odvádět částku činící 20 % dílčího základu odvodu z loterií a kurzových sázek s tím, že tyto odvody mohou být sníženy prostřednictvím slevy na 15 %, kdy až 5 % může být poskytnuto ve formě daru Českému olympijskému výboru na tělovýchovné a sportovní účely. Tímto způsobem má být alespoň z části pokryt výpadek finančních prostředků do sportu ze zisku společnosti SAZKA, a.s. Nový zákon o sportu navrhuje, aby se jako zdroje financování sportu zakotvili:

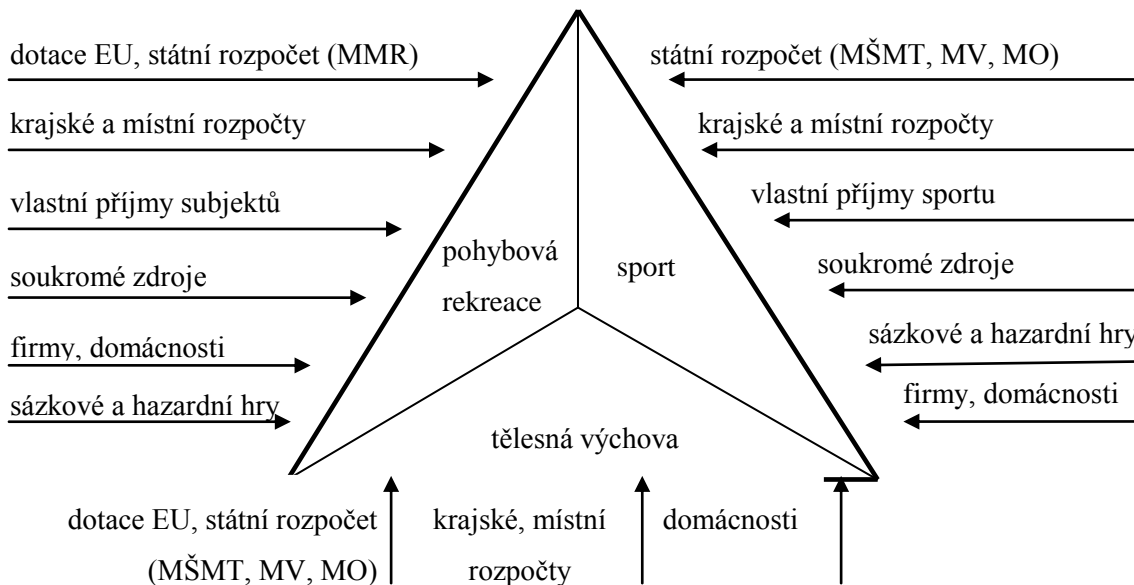
- státní rozpočet v rámci rozpočtové kapitoly MŠMT (v rámci rozpočtové kapitoly č. 333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy),
- prostředky Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra v rámci jejich rozpočtových kapitol, včetně prostředků dalších ústředních orgánů státní správy,
- rozpočet obcí (obce, které mají základní odpovědnost za úroveň sportu na obecní úrovni, by měly mít zákonem stanovenou povinnost financovat sport ze svého rozpočtu s tím, že část těchto prostředků by měla být do obecního rozpočtu poskytnuta z odvodů z loterijní činnosti),
- rozpočet krajů (podobně jako obce na obecní úrovni, mají i kraje odpovědnost za sport na úrovni krajské, a proto by měl zákon krajům uložit povinnost, aby prostředky krajského rozpočtu byly alokovány ve prospěch sportu v rámci jejich územní působnosti),
- dary a příspěvky od právnických a fyzických osob,
- příjmy z podnikání,
- prostředky z Evropské unie,
- vlastní prostředky právnických osob vykonávajících sportovní činnost,
- prostředky z fondu prevence podle zvláštního zákona (v souladu s deklarací o zdravotní prospěšnosti sportu se navrhuje, aby byla zdravotním pojišťovnám zákonem uložena povinnost obligatorně zřizovat fond prevence, přičemž prostředky z tohoto fondu by byly určeny na podporu sportu a zdravého životního stylu,
- odvody loterijních společností,
- jiné zdroje. (ČOV, 2014)

V Koncepti státní podpory sportu (2011) je uvedeno, že finance na podporu českého sportu se pohybují na hranici historického minima za posledních dvacet let. Tato skutečnost je částečně kompenzována snížením porodnosti po roce 1990, čímž došlo k poklesu sportovců z řad talentované mládeže. Od roku 2002 se tento trend začal obracet a do roku 2014 došlo k nárůstu sportující mládeže až o 28 %.

Financování sportu se zabezpečuje ze dvou zdrojů, a to z veřejných a soukromých. Ve velkém množství případů dochází k prolínání financování z obou zdrojů, kdy se jedná o tzv. vícezdrojové financování sportu. Všechny složky sportu jsou výrazně podporovány z veřejných rozpočtů, avšak největším zdrojem sportu je rozpočet

domácností. Na následujícím obrázku je znázorněno vícezdrojové financování sportu, kdy je sport uveden jako jedna ze aktivit tělesné kultury. (Hobza, 2006)

Obr. č. 4: Vícezdrojové financování sportu

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Hobza (2014)

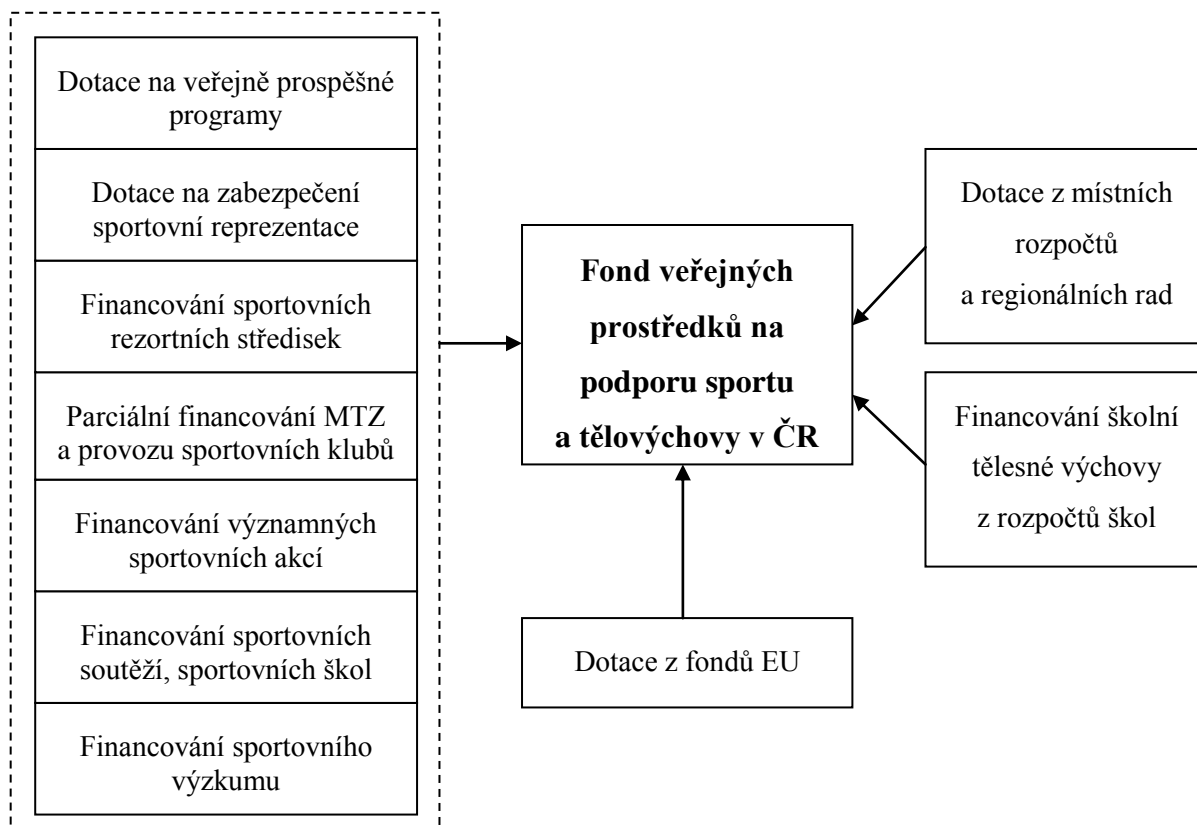
U sportu je obecně převis pozitivních externalit nad negativními, a proto je produkce produktů a služeb sportu nedostatečná. Proto je tato produkce podporována ve formě přímé finanční podpory z veřejných prostředků a státního rozpočtu. (Novotný, 2011)

Podle Hobzy (2014) financování sportu z veřejných prostředků prostřednictvím územních celků a státního rozpočtu zahrnuje následující hlavní oblasti:

- dotace ze specializovaných programů EU,
- dotace ze státního rozpočtu (MŠMT, MO, MV, MF),
- dotace z místních rozpočtů (z krajských, městských a obecních rozpočtů),
- dotace z regionálních rad,
- financování školní tělesné výchovy.

Podpora sportu je znázorněna na obr. č. 5, kde jsou do veřejných zdrojů zahrnuty i dotace z fondů Evropské unie, jež jsou praktikovány teprve v posledních letech. (Hobza, 2014)

Obr. č. 5: Podpora sportu z veřejných prostředků

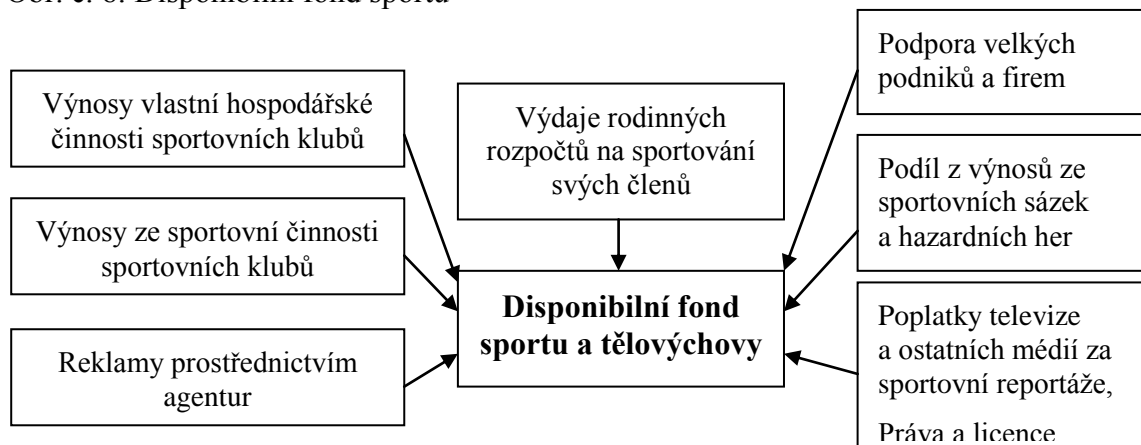

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Hobza 2014

Nejvýznamnějším zdrojem financování sportu jsou soukromé zdroje, neboť bez nich by nebylo možné zabezpečit plnou funkčnost velké většiny sportovních subjektů a jejich trvalé přežití. (Novotný, 2011)

Pestrost financování sportu ze soukromých zdrojů udává obr. č. 6.

Obr. č. 6: Disponibilní fond sportu

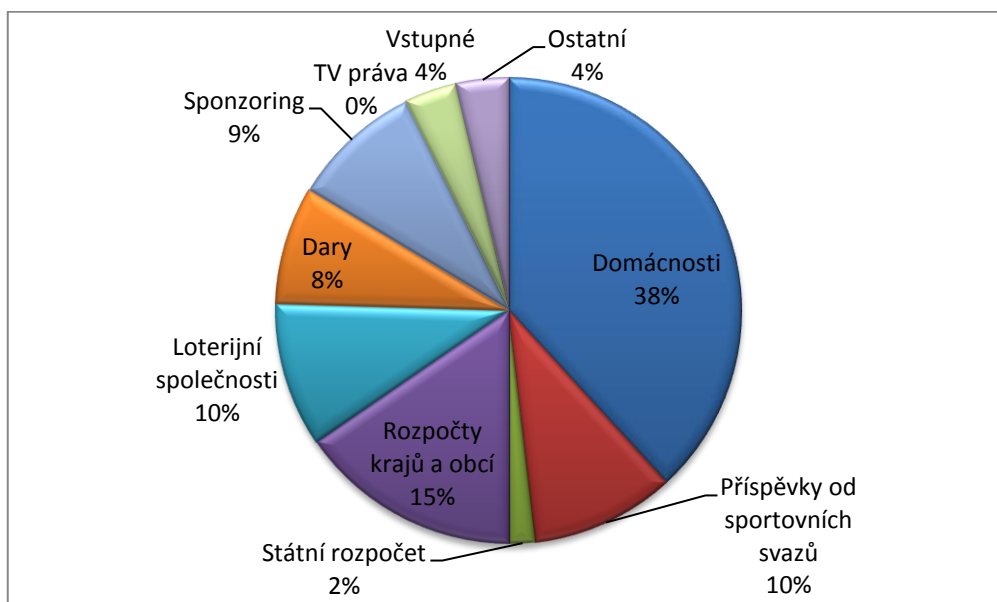

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Hobza 2014

Největším přispěvatelem do disponibilního fondu sportu jsou výdaje z rodinných rozpočtů. Rodinné rozpočty jsou prioritním zdrojem sportovních klubů, neboť členské příspěvky činí zhruba 42 % z jejich zdrojů:

Obr. č. 7: Vícezdrojové financování - struktura fin. zdrojů sportovních klubů 2011

Zdroj: vlastní zpracování, dle KPMG (2012)

Koncepce státní podpory sportu (2011) uvádí následující základní zdroje financování sportu:

- financování z prostředků státního rozpočtu,
- financování z rozpočtů krajů, měst a obcí,
- financování z příjmů loterijních a sázkových společností,
- financování z vlastních zdrojů a výnosů z vlastní činnosti,
- financování z ostatních zdrojů,
- financování z využitím prostředků EU.

2.3.1 Financování z prostředků státního rozpočtu

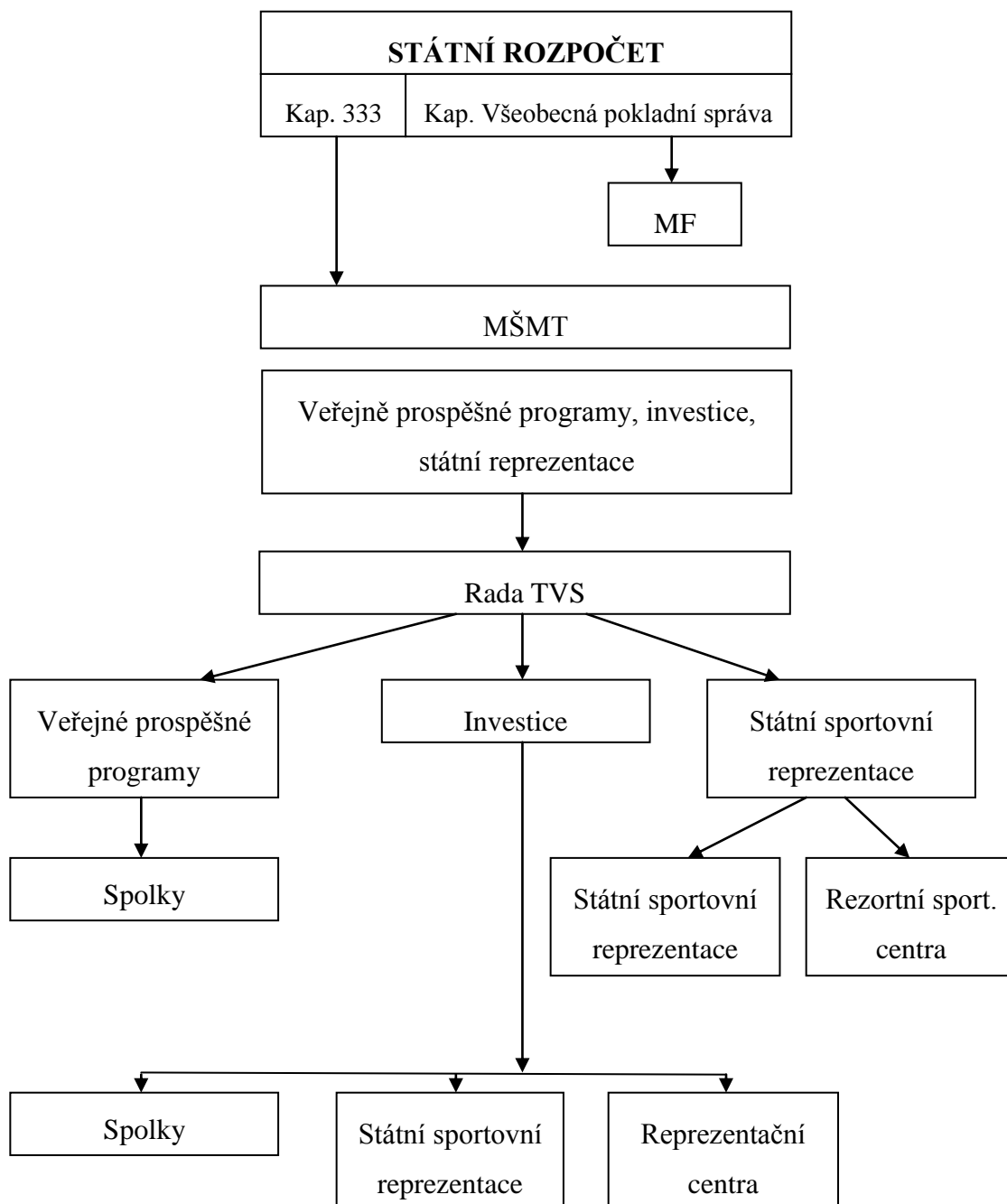
Zajištění dostatečných finančních zdrojů pro oblast sportu je silně omezeno možnostmi rozpočtu a schválným finančním objemem pro oblast sportu. Požadavky na podporu sportu nejsou dlouhodobě uspokojovány, a to především u programu zabezpečující údržbu a provoz. "Cílem nové legislativy v oblasti sportu je zajistit finanční objem ze státního rozpočtu v takové míře, aby pokryl cíle a podpory sportu a kompenzovat ji ve

větším rozsahu daňovými úlevami. Ve větší míře přihlížet k potřebám sportovního prostředí při zpracování návrhů ekonomických a daňových zákonů, zajistit povinnost revitalizace a rekonstrukce zastaralých sportovních zařízení v majetku státu, krajů a obcí, umožnit jejich širší využití zejména pak školních zařízení a poskytnout daňové úlevy sponzorům, kteří se podílejí na vícezdrojovém financování sportovního prostředí. Součástí financování ze státního rozpočtu bude i zabezpečení nové organizační struktury sportovní reprezentace." (MŠMT, 2011, s. 17)

Financování sportu ze státního rozpočtu je prováděno na základě dotací. Rozlišují se dvě základní formy dotací, a to účelové (specifické) a neúčelové dotace. Účelové dotace jsou poskytovány na předem daný účel. Mohou být podmíněné, pokud od příjemců vyžadují jejich spoluúčast na financování daných výdajů. Dotace bez spoluúčasti mají pevnou (fixní) částku, jež je poskytnuta příjemci na předem určený záměr bez ohledu na to, jestli se příjemce účastní financování. Výška dotace je stanovena podle parametrů, které se vztahují ke službě nebo statku, na který se poskytuje. Dotace se spoluúčastí mají podobu určitého procentního podílu na celkové vynaložené částce. Lze je rozdělit na rovnocenné nebo nerovnocenné podmíněné účelové dotace. Rovnocennou podmíněnou účelovou dotaci (s otevřeným koncem) je možné charakterizovat tak, že za každou korunu dotace je třeba vynaložit stejnou částku z rozpočtu příjemce. Výška dotace závisí jen na činnosti příjemce dotace, tzn. není stanoven strop pro čerpání dotace. Oproti tomu nerovnocenná podmíněná účelová dotace (s uzavřeným koncem) představuje fixně stanovenou částku, kterou dostane příjemce dotace bez ohledu na to, jakou měrou se na financování sám podílí. Je stanoven strop dotace, tj. maximální suma příspěvku, který může příjemce dotace získat. Neúčelové dotace získává příjemce také na základě určeného kritéria, avšak jejich užití je v rámci platné legislativy zcela v jeho kompetenci. Poskytování neúčelových dotací není podmíněno spoluúčastí, příjemce sám rozhoduje o jejich využití. Neúčelové dotace mají podobu buď paušální fixní částky nebo jsou vztaženy k příjmovému úsilí příjemce. Další rozdělení dotací je na nárokové a nenárokové. O nárokové dotace se jedná za předpokladu, že příjemce má na dotaci automatický nárok, dostává ji pravidelně, aniž by o ní nemusí žádat. Naopak při nenárokové dotaci musí příjemce o dotaci zažádat a musí splnit určitá kritéria. (Novotný, 2011)

Finanční prostředky ze státního rozpočtu na programovou podporu "sportu a tělovýchovy" jsou rozdělovány na veřejně prospěšné programy, podporu státní reprezentace a na investice. Finančních zdroje ze státního rozpočtu jsou soustřeďovány v kapitole MŠMT - č. 333. Průběh rozdělení státních zdrojů je zachyceno na obr. č. 7. (Peková, 2008; Hobza, 2010)

Obr. č. 8: Schéma rozdělování státních zdrojů na podporu sportu a tělovýchovy v ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle Hodaň (2010)

Rozdělování státních prostředků je v kompetenci Rady pro tělovýchovu a sport, která předává svá doporučení k rozhodnutí Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Poskytování státních investičních dotací je upraveno "Zásadami pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu určených pro pořizování, technická zhodnocení, opravy a udržování investičního majetku", které bylo vydáno Ministerstvem financí a zákonem č. 218/2000 Sb. a prováděcí vyhláškou č. 40/2001 Sb. k jeho § 13. Státní rozpočet přispívá k financování sportu přibližně jednou třetinou z celkových zdrojů. (Hodaň, 2010)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje dva druhy účelových nenárokových dotací:

- neinvestiční
- investiční

Odbor sportu MŠMT každoročně předkládá návrh materiálu „Státní podpora sportu pro rok 2015“ v souvislosti s dotační politikou státního rozpočtu pro příslušný rok. Realizace státní podpory sportu je prováděna na základě vyhlášených programů. Programy se vyhláší veřejně v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a s usnesením vlády ze dne 1. února 2010 č. 92 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, ve znění usnesení vlády České republiky ze dne 19. června 2013 č. 479. Státní dotace jsou poskytovány nestátním neziskovým organizacím (NNO) a plní podmínky zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Žadatelem o dotace je NNO – spolek nebo zapsaný spolek, spolek se zápisem ve veřejném rejstříku podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a získáním spisové značky, identifikačního čísla organizace (dále jen „IČO“), s celostátní působností (činnost ve všech krajích ČR), s výjimkou národních sportovních svazů zařazených do programu olympijských her, pokud není vymezeno cílem programu jinak. (MŠMT, 2014a)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se snaží na základě vyhlášených programů zabezpečit přidělování dotací v rámci subsidiarity všech veřejných rozpočtů se stejným

přístupem oprávněných žadatelů a se snahou vyloučit komerční záležitosti. (Hodaň, 2010)

2.3.1.1 Neinvestiční dotace

Neinvestiční dotace se dělí na dva výdajové okruhy, a to výdajový okruh Sportovní reprezentace a výdajový okruh Všeobecná sportovní činnost.

- Sportovní reprezentace
  - ◆ Program I: Sportovní reprezentace ČR
  - ◆ Program II: Sportovně talentovaná mládež
  - ◆ Podpora Resortních sportovních center
- Všeobecná sportovní činnost
  - ◆ Program III: Činnost sportovních organizací
  - ◆ Program IV: Údržba a provoz sportovních zařízení
  - ◆ Program V: Činnost sportovních svazů
  - ◆ Program VI: Významné sportovní akce
  - ◆ Program VII: Zdravotně postižení sportovci

Programy se zaměřují na plnění obsahového zaměření s ohledem na usnesení vlády České republiky ze dne 9. března 2011 č. 167 o Koncepci státní podpory sportu v České republice a opírají se o zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu ve znění pozdějších předpisů. Pro poskytování dotací ze státního rozpočtu se vztahují mimo jiné následující vymezení:

- na peněžní prostředky ze státního rozpočtu není právní nárok a nelze je soudně vymáhat,
- sportovní činnost provádí NNO s výdaji, které vznikly v období od 1. ledna do 31. prosince příslušného kalendářního roku, pokud není vymezeno jinak,
- poskytnutá dotace představuje finanční podporu sportovní činnosti NNO pro vlastní členskou základnu, od které jsou vybírány členské příspěvky,
- státní dotace se nesmí využívat na podnikatelské, obchodní činnosti sloužící k vytváření zisku,

- NNO musí mít mezinárodní autoritu, tj. členství v mezinárodní sportovní federaci, u zdravotně postižených sportovců je mezinárodní autoritou Český paralympijský výbor, jenž je členem Mezinárodního paralympijského výboru,

Členská základna je důležitým údajem z hlediska informačního a statistického charakteru, neboť podle něj se stanovuje velikost státní podpory pro jednotlivé sportovní spolky. (MŠMT, 2015a)

Program I: Sportovní reprezentace ČR

Program I se zaměřuje na podporu sportovní přípravy reprezentantů v kategorii dospělých a juniorů a jejich účasti na vrcholných mezinárodních soutěžích (zejména Olympijské hry, mistrovství světa, mistrovství Evropy, univerziády, mezinárodní soutěže pod patronací Mezinárodního a Evropského olympijského výboru a odpovídající kvalifikační mezinárodní soutěže), prostřednictvím sportovních svazů, které jsou v systému státní sportovní reprezentace. Dochází k podpoře sportovní přípravy u reprezentačních týmů, jejichž sport je zařazen do programu Olympijských her, přičemž se jedná o roční podporu olympijského cyklu, tzv. "OH příprava". (MŠMT, 2014a)

Objem finanční dotace pro svazy se dělí na tři díly:

- příspěvek na přípravu a materiálně technické zabezpečení 20 %
- sportovní úspěšnost 50 %
- účast - příspěvek na akce, soutěže 30 %

U sportu je uplatňována diferencovaná podpora, která vychází z TOP pořadí jednotlivých svazů. Každý rok dochází k bodovému hodnocení svazů podle následujících kritérií:

- sportovní výsledky za poslední 3 roky (resp. 4 roky),
- technický koeficient (např. počet zemí v soutěži, počet členské základny, domácí popularita),
- zařazení do programu oficiálních soutěží OH (sporty nezařazené do programu OH - 0 bodů; olympijské sporty bez účasti na OH - 1 bod; účast na posledních OH - 2 body),

- mezinárodní popularita - počet členských států MSF (150 členů MSF - koef 1,5; 100 členů MSF - koef 1,0; 50 členů MSF - koef 0,5).

Podle těchto kritérií je ohodnocen každý svaz a je stanoveno pořadí všech svazů v TOP. Rozdělení do skupin je dáno základním principem diferencované podpory sportovní reprezentace států, jež udává objem podpory, viz tab. č. 3.

Tab. č. 3: Rozdělení do skupin dle pořadí TOP

Skupina	Pořadí v TOP	Počet sportů dle členství v MSF	Objem
1	1 - 12	12	55,2 %
2	13 - 48	36	43,0 %
3	49 - 62	14	1,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle MŠMT (2014b)

Pro rok 2015 spadají do první skupiny následující svazy: atletika, basketbal, cyklistika, fotbal, kanoistika, lední hokej, lyžování, plavání, střelectví, tenis, veslování a volejbal.

Program II: Sportovně talentovaná mládež

Hlavním cílem Programu II je podpora přípravy sportovně talentované mládeže ve sportovních spolcích ve věku od 6 do 19 let s možností rozšíření až do 23 let. Obsahové zaměření Programu II je rozděleno do čtyř úrovní:

- vrcholová sport centra mládeže - talentovaní sportovci ve věku od 19 do 23 let ve vybraných olympijských sportech,
- sportovní centra mládeže - sportovci v dorosteneckých a juniorských kategoriích (15 - 19 let), prostřednictvím vybraných olympijských sportů,
- sportovní střediska - sportovní příprava v kategorii od 10 do 15 let ve vybraných sportovních svazech, včetně základní sportovní přípravy dětí od 6 let, jež jsou zařazeny v systému přípravy sportovních talentů v souladu s projektem svazu,
- příprava ostatní sportovních talentů - talentovaní sportovci od 6 do 19 let ve sportech, které nejsou zařazeny do programu olympijských her.

Podpora sportovně talentované mládeže ve spolcích je zaměřena převážně na pravidelnou tréninkovou činnost, na výcvikové tábory, soustředění, tréninkové srazy, testování sportovců, na sportovní materiál a mzdy trenérů. Pro rok 2015 se předpokládá celkový finanční objem ve výši 330 000 tis. Kč. (MŠMT, 2014b)

Podpora Resortních sportovních center

Podpora Resortních sportovních center MŠMT, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Antidopingového výboru České republiky je realizována bez vyhlášeného programu, neboť se řídí schváleným platným dokumentem „Zásady činnosti Resortních sportovních center“ a poskytování finančních prostředků se řídí rozpočtovým opatřením prostřednictvím Ministerstva financí v souvislosti se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. (MŠMT, 2014b)

Program III: Činnost sportovních organizací

Program se zaměřuje na podporu všeobecné sportovní činnosti, podporu celoživotního aktivního způsobu života a pravidelné sportovní činnosti. Podporováni jsou žáci, studenti středních a vysokých škol, stejně tak jako soutěže školních a studentských sportovních organizací a specializované sportovní sdružení s celorepublikovou působností. Program se z hlediska obsahu zaměřuje na tři hlavní oblasti:

- sport pro všechny - podpora zejména volnočasových aktivit, včetně otevřených sportovních akcí, jednorázových kampaní a pohybových aktivit občanů starších 60 let,
- sport školních a univerzitních organizací - podpora činnosti žáků školních a univerzitních sportovních klubů v kategorii 6 - 26 let, projekty Center sportu na školách, mezinárodní soutěže žáků a studentů, zabezpečování účasti na Zimních a Letních světových Univerziádách a v mezidobí Akademická mistrovství světa u jednotlivých sportů
- specifické záležitosti - zajištění systému zabezpečení sportovců, zabezpečení evidence členské základy spolků.

Celkový objem financí na Činnost sportovních organizací s ohledem na předešlé období činí 152 000 tis. Kč, přičemž 60 % jde na pravidelnou sportovní činnost sportovních organizací, 20 % na činnost žáků a studentů školních a univerzitních organizací, 15 %

na specifické záležitosti a 5 % připadá na rezervu v případě mimořádných záležitostí. (MŠMT, 2014b)

Program IV: Údržba a provoz sportovních zařízení

Program si klade za cíl podporu udržování a provozování sportovních zařízení, podporu udržování technických prostředků, strojů a zařízení, které slouží ke sportovní činnosti, a podporu udržování a provozování sportovních zařízení sloužících k přípravě reprezentantů a sportovních talentů. Předpokládaný celkový finanční objem se uvádí ve výši 210 000 tis. Kč.

Program V: Činnost sportovních svazů

Program V se zabývá podporou všeobecné sportovní činnosti, podporou celoživotního aktivního způsobu života, pravidelné sportovní činnosti, organizace sportovních svazů a podporou zdravotního zabezpečení sportovců. Finanční prostředky pro oblast podpory sportovních svazů se rozdělují následovně:

1) Sportovní svazy s evidencí v TOP	85 %
2) Ostatní sportovní svazy	5 %
3) Specifické záležitosti (společenské ocenění)	5 %
4) Rezerva (mimořádné záležitosti)	5 %

Předpokládaná výše celkového finančního objemu je 670 000 tis. Kč. (MŠMT, 2014b)

Program VI: Významné sportovní akce

Prioritou je podpora významných sportovních akcí pořádaných na území České republiky. Vzhledem k celospolečenskému charakteru je podporováno i zabezpečení české účasti uskutečňované a mezinárodní sportovní akce v zahraničí. Program obsahuje čtyři hlavní oblasti:

- mezinárodní sportovní akce s účastí českých reprezentantů konané na území ČR,
- sportovní akce olympijské přípravy před a v době konání olympijských her, včetně účasti českých sportovců na Zimních a Letních olympijských hrách,
- evropské i světové mládežnické soutěže vyhlášené Mezinárodním nebo Evropskými olympijskými výbory, včetně olympiády dětí a mládeže v ČR,

- sportovní a tělovýchovné akce pro volnočasové, školní a akademické aktivity (Všesokolské slety, světové univerziády, akademické mistrovství světa, atd.).

Celkový finanční objem pro Program VI se předpokládá ve výši 210 000 tis. Kč.

Program VII: Zdravotně postižení sportovci

Hlavním cílem programu je podpora všeobecné sportovní činnosti, podpora celoživotního aktivního způsobu života, podpora pravidelné sportovní činnosti a podpora organizace spolků v oblasti zdravotně postižených sportovců (ZPS). Dále se program zaměřuje na podporu zdravotního zabezpečení sportovců, jejich doprovod a organizaci sportu ZPS. Podpora zdravotně postižených sportovců se rozděluje na čtyři hlavní oblasti:

- sportovní reprezentace - podpora přípravy reprezentantů ZPS dospělých i juniorů a jejich účast na vrcholných mezinárodních soutěžích (paralympijské hry - PH, deaflympijské hry - DH, mistrovství světa - MS, mistrovství Evropy (ME)), prostřednictvím vybraných sportovních svazů a nominace,
- sportovně talentovaná mládež - podpora mládeže, včetně stávající sportovně talentované mládeže bez omezení věkové kategorie,
- všeobecná sportovní činnost - podpora všeobecné sportovní činnosti, volnočasových aktivit a specifické sportovní činnosti bez věkového omezení,
- významné sportovní akce - podpora sportovních akcí dle priorit:
  - Skupiny - priorita: podpora PH, DH a MS juniorů a seniorů
  - Skupina - ostatní: ostatní soutěže ME, SP, EP, mezinárodní závody, apod.

Za pomoci Programu VII jsou podporovány následující druhy zdravotního postižení:

- mentálně postižení sportovci,
- neslyšící sportovci,
- spasticky postižení sportovci,
- tělesně postižení sportovci,
- zrakově postižení sportovci,
- vnitřně postižení sportovci.

Částka celkového finančního objemu činí 55 000 tis. Kč a je rozdělena následovně: sportovní reprezentace ČR - 35 %, sportovně talentovaná mládež - 8 %, všeobecná sportovní činnost - 45 %, významné sportovní akce - 10 % a rezerva pro mimořádné záležitosti - 2 %. (MŠMT, 2014b)

Státní podpora sportu pro rok 2016

Od roku 2016 dojde v rámci Státní podpory sportu k využívání nového systému, jenž byl transparentním způsobem zpřesněn z původních 7 programů a na nově vyhlášených 10 programů.

- Program I: Sportovní reprezentace ČR
- Program II: Sportovně talentovaná mládež
- Program III: Činnost sportovních organizací
- Program IV: Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program V: Činnost sportovních svazů
- Program VI: Významné sportovní akce
- Program VII: Zdravotně postižení sportovci:
  - P VII/1 - Sportovní reprezentace
  - P VII/2 - Sportovně talentovaná mládež
  - P VII/3 - Všeobecná sportovní činnost
  - P VII/4 - Významné sportovní akce
- Program VIII: Organizace sportu ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách - samostatně vyhlášen
- Program IX: Organizace školního sportu
- Program X: Projekty pro sportování veřejnosti (MŠMT, 2015a)

2.3.1.2 Investiční dotace

Realizace Státní podpory sportu v investiční oblasti se provádí na základě vyhlášeného programu 133510 - Podpora materiálně technické základny sportu. Tento program komplexně popisuje metodiku pro poskytování podpory v investiční oblasti, určuje cíle a priority programu, vymezení příjemců dotací, kritéria výběru, podmínky pro realizaci vybraných akcí, uvolňování a čerpání dotací a jejich závěrečné zúčtování a vyhodnocení. Program 133510 se dělí do dvou subtitulů:

- Subtitul 133512: Podpora materiálně technické základny sportovních organizací.
- Subtitul 133513: Podpora materiálně technické základny sportovních reprezentací.

Program 133510 má čtyři hlavní cíle:

- 1) technická obnova, údržba a rekonstrukce sportovních zařízení, jež bude zlepšovat jejich hygienické úrovně v souladu se zájmy ochrany přírody,
- 2) rozvíjení sportovně technických parametrů sportovišť tak, aby vyhovovaly požadavkům národních a mezinárodních sportovních federací,
- 3) doplnění nabídky současného počtu sportovních zařízení s cílem vyrovnaní regionálních deficitů,
- 4) umožnění rovného přístupu ke sportovištím co největšímu počtu zájemců.

Pro rok 2015 představují plánované dotace částku 620 100 tis. Kč. (MŠMT 2014b, 2014c)

Následující tabulka zachycuje výši státních dotací, jak investičních, tak neinvestičních za období 2010 – 2015.

Tab. č. 4: Státní dotace do sportu v letech 2010 – 2015

(v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Investiční dotace	612 915	777 042	698 558	799 006	896 426	620 100
Neinvestiční dotace	1 149 608	1 211 762	2 204 740	2 206 452	2 083 115	2 360 219
Dotace celkem	1 762 523	1 988 804	2 903 298	3 005 458	2 979 541	2 980 319

Zdroj: vlastní zpracování, dle MŠMT 2014c

2.3.2. Financování z rozpočtů krajů, měst a obcí

V rozpočtech krajů, měst a obcí se nenachází žádná přímá položka financování sportu. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu sice ukládám krajům, městům a obcím péči o rozvoj sportu na jejich území, ale nijak tuto činnost nekvantifikuje. (MŠMT, 2011)

Na základě zákona o podpoře sportu musí kraje a obce plnit následující úkoly:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých zařízení

- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení (obce).

Podle Pekové (2008) se v rámci kraje finanční prostředky rozdělují z odboru školství mezi jednotlivé druhy škol, přičemž část z nich jde na rozvoj tělovýchovy. Na úrovni krajů pracují krajská sdružení ČSTV, která plní především tyto úkoly:

- podílí se na vytváření ekonomických, finančních a materiálních podmínek, které směřují k podpoře sportovních, tělovýchovných a turistických aktivit,
- soustřeďují svěřené zdroje určené jako příspěvky pro sdružené subjekty,
- spravují jak vlastní, tak svěřený majetek.

Obce rozhodují o výši finanční podpory na sport sami, na základě svých finančních možnostech. Rozpočty měst disponují tzv. sportovním fondem v rámci položky školství, ze kterého se nejčastěji hradí:

- pořádání tradičních sportovních akcí,
- akce sport pro všechny, sportovní činnost mládeže ve spolcích,
- družební sportovní styky, nejlepší sportovci města,
- sportovní infrastruktura,
- rekonstrukce, opravy a údržba sportovních zařízení atd. (Peková, 2008)

V roce 2015 rozdělí město Plzeň do oblasti sportu a tělovýchovy včetně podpory handicapovaných sportovců dotaci 9,2 milionu korun. Město přijalo 180 žádostí, přičemž Komise pro sport a mládež Rady města Plzně doporučila rozdělit částku mezi 159 žadatelů. Podpoření budou nejen větší subjekty, jako jsou tělovýchovné jednoty Sokol působící na území Plzně, ale také menší žadatelé, jimiž jsou kluby sdružující karatisty, jachtaře, otužilce či boxery. Nejvyšší podporu ve výši 380 tis. Kč obdrží Atletický klub Škoda Plzeň, SSK Talent 90, TJ Lokomotiva Plzeň, Viktoria Plzeň - fotbal a Hockey Club Plzeň 1929. K této částce kluby dostanou ještě dotace na pořádání turnajů a soutěží pro děti a mládež. Město Plzeň bude v budoucnu využívat peněz na podporu individuálního sportu a handicapovaných sportovců, které získá díky Memorandu o podporu sportu v městě Plzni. Memorandum je dohoda mezi městem Plzeň a kluby FC Viktoria Plzeň, HC Plzeň 1929 a Házená Plzeň, jež přinese peníze do městské poklady za každého prodaného hráče. (Region pod lupou, 2015)

2.3.3 Financování z příjmů loterijních a sázkových společností

Tato oblast je upravena zákonem České národní rady č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách ve znění novely zákona č. 215/2013 Sb., s účinností od 1. 1. 2014. (MFČR, 2014)

Dílčí základ odvodu tvoří částka, o kterou úhrn vsazených částek převyšuje úhrn vyplacených výher z provozovaných loterií, z kurzových sázek, ze sázkových her v kasinu, z karetních turnajových a hotovostních sázkových her a z ostatních loterií a jiných podobných her. Dílčí základ odvodu z hracích výherních přístrojů nebo jiných zařízení se skládá z poměrné a pevné části. Poměrnou část tvoří částka, o kterou úhrn vsazených částek převyšuje úhrn vyplacených výher. Pevnou část tvoří součet počtu dnů, ve kterých byl každý z přístrojů a zařízení povolen. Sazby z odvodu z loterií a jiných podobných her jsou následující:

- 20 % pro dílčí základ odvodu z loterií,
- 20 % pro dílčí základ odvodu z kurzových sázek,
- 20 % pro dílčí základ odvodu ze sázkových her v kasinu,
- 20 % pro dílčí základ odvodu z karetních turnajových a hotovostních sázkových her,
- 20 % pro dílčí základ odvodu z ostatních loterií a jiných podobných her,
- 20 % pro poměrnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů,
- 55 Kč pro pevnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů.

Sleva na dílčím odvodu (z loterií nebo z kurzových sázek) může být uplatněna do výše hodnoty peněžitých darů poskytnutých v odvodovém období Českému olympijskému výboru na účely tělovýchovné a sportovní. Dílčí odvod může být snížen nejvýše o 25 % z tohoto dílčího odvodu. Rozpočtové určení odvodu z výherních hracích přístrojů je následující:

- 20 % je příjmem státního rozpočtu,
- 80 % je příjmem rozpočtů obcí.

Rozpočtové určení odvodu z loterií a jiných podobných her bez výherních hracích přístrojů je:

- 70 % příjmem státního rozpočtu,
- 30 % příjmem rozpočtů obcí. (MFČR, 2014)

Ke dni 12. října 2015 schválila Vláda České republiky návrh zákona, který mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Mění se sazba odvodu z loterií a jiných podobných her:

- z 20 na 23 % pro dílčí základ odvodu z loterií,
- z 20 na 23 % pro dílčí základ odvodu z kurzových sázek,
- z 20 na 23 % pro dílčí základ odvodu ze sázkových her v kasinu,
- z 20 na 23 % pro dílčí základ z karetních turnajových a hotovostních sázkových her,
- z 20 na 23 % pro dílčí základ odvodu z ostatních loterií a jiných podobných her,
- z 20 na 28 % pro poměrnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických hracích zařízení,
- z 55 na 80 Kč pro pevnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických hracích zařízení.

Dále se mění část odvodu z loterií a jiných podobných her ve výši dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických hracích zařízení, a to tímto způsobem:

- z 20 na 40 % příjem státního rozpočtu,
- z 80 na 60 % příjem rozpočtů obcí.

Odvod z loterií a jiných podobných her s výjimkou výherních hracích přístrojů se nemění. (Vláda ČR, 2015)

V následující tabulce č. 5 jsou uvedeny odvody z loterií do sportu od jednotlivých provozovatelů.

Odvody za rok 2015 jsou závislé na hospodářských výsledcích jednotlivých provozovatelů loterií a kurzových sázek, proto jsou stanoveny na základě kvalifikovaného odhadu.

Tab. č. 5: Odvody z loterií do sportu

Provozovatel	Odvody 2014	Předpokládané odvody 2015
Tipsport a.s.	29 573 257 Kč	26 000 000 Kč
CHANCE a.s.	22 104 396 Kč	23 000 000 Kč
Tipsport.net a.s.	99 524 026 Kč	91 000 000 Kč
Sazka a.s.	203 276 410 Kč	200 000 000 Kč
Českomoravská loterijní a.s.	629 000 Kč	800 000 Kč
Loterie Korunka a.s.	6 636 481 Kč	6 000 000 Kč
SYNOT TIP a.s.	6 000 000 Kč	6 000 000 Kč
Victoria Tip a.s.	2 947 638 Kč	3 000 000 Kč
FORTUNA GAME a.s.	70 000 000 Kč	70 000 000 Kč
MAXI-TIP a.s.	1 199 288 Kč	3 000 000 Kč
SLOT Group a.s.	1 700 000 Kč	1 700 000 Kč
Celkem	443 590 496 Kč	430 500 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle ČOV, 2015a

ČOV rozděluje finanční prostředky zejména na sport mládeže. Podporovány jsou jak olympijské tak neolympijské sporty a tělovýchovné organizace. Finanční prostředky jsou rozdělovány následujícím způsobem:

- 10 % pro financování vlastních aktivit a projektů ČOV,
- 31 % pro Fotbalovou asociaci České republiky,
- 8 % pro Český svaz ledního hokeje,
- 1 % pro Český paralympijský výbor,
- 47 % pro sportovní svazy, které budou v daném roce v TOP 62,
- 3 % pro všechny ostatní sportovní svazy. (ČOV, 2015b)

V roce 2015 došlo k menším změnám v případě rozdělování finančních prostředků. Česká obec sokolská vypadla z výše uvedeného spektra rozdělení. V roce 2014 činil její příspěvek 2 %, přičemž na ostatní sportovní svazy připadlo 45 %. Došlo také ke snížení počtu sportovních svazů v TOP z 80 na 62.

2.3.4 Financování z vlastních zdrojů a výnosů z vlastní činnosti

Největší část zdrojů ve sportu představují v současné době především vlastní příspěvky hrané členy klubů. Podle studie francouzského předsednictví se jedná až o 50 % příjmů. Sportovní svazy, které nyní působí jako spolky, nejsou založeny za účelem podnikání. Podnikání spolků však není ošetřeno žádným zákonem, a tak mohou spolky podnikat či vyvíjet jinou výdělečnou činnost, pokud je to v souladu se stanovami daného spolku. (MŠMT, 2011 a neziskovky.cz, 2015)

2.3.5 Financování z ostatních zdrojů

Mezi další zdroje financování se zpravidla zahrnují sponzoring, dary a příjmy z reklam. Sponzoring je obvykle právně podložený vztah mezi sponzorem a sponzorovaným, cílem kterého je uspokojení zájmů obou stran. Sponzor chce propagovat svoji firmu nebo její produkty, sponzorovaný naopak očekává finanční prostředky, věcné dary či služby. (Durdová, 2015)

„Sponzorováním se rozumí příspěvek poskytnutý s cílem podporovat výrobu nebo prodej zboží, poskytování služeb nebo jiné výkony sponzora. Sponzorem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která takový příspěvek k tomuto účelu poskytne“
(Zákon č.40/1995 Sb.; §1, odst. 4.)

Sponzoring může mít několik forem:

- a) sponzorování jednotlivých sportovců,
- b) sponzorování sportovních týmů,
- c) sponzorování sportovních akcí,
- d) sponzorování sportovních klubů,
- e) sponzorování sportovních institucí (svazy, federace, NOV).

Sportovní sponzoring je stále více využíván, neboť sponzorům přináší možnost prezentovat se při různých sportovních příležitostech. (Durdová, 2015)

Darování představuje bezúplatné nabytí majetku peněžité i nepeněžité povahy. Oproti sponzoringu, dárce neočekává za dar žádnou protihodnotu. V rámci sportu lze poskytovat dary pouze právnickým osobám, nikoli jednotlivcům (Peková, 2008)

Dary jsou podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů jsou osvobozeny od daně z příjmů. Pro fyzické osoby uvedené v § 15 odst. 1 platí, že si mohou odečíst nejvýše 15 % ze základu daně, pokud činí úhrnná hodnota darů alespoň 2 % základu daně nebo činí alespoň 1.000 Kč. Právnícké osoby jsou upraveny v § 20 odst. 8, jenž udává, že právnická osoba si může odečíst nejvýše 10 % základu daně a hodnota darů musí být alespoň 2.000 Kč. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, 2015)

Sportovní reklama bývá znázorněna prostřednictvím schematického zobrazení, loga, sloganu, názvu firmy nebo produktu, a to především na dresech a sportovních oděvech, na startovních číslech, na výsledkových tabulích a ukazatelích, na mantinelech, palubovce či ledové ploše, na sportovním nářadí, na propagačních materiálech, na vstupenkách, na videozáznamech a fotodokumentacích, na billboardech, videotabulích a poutačích, dále pak mediální reklama a internet, a v neposlední řadě virtuální reklama. (Durdová, 2015)

2.3.6 Financování z využitím prostředků EU

Čerpání prostředků z evropských programů není možné považovat za pravidelnou součást financování národního sportovního prostředí, jelikož nebyl vytvořen evropský rozpočet pro sport včetně stanovení účelu a pravidel pro jeho využívání. (MŠMT, 2011)

V roce 2014 došlo k podepsání dohody o partnerství mezi Českou republikou a Evropskou komisí. Na čerpání dotací přímo z Evropské komise jsou zaměřeny tzv. Komunitární programy, přičemž přímo na potřeby sportu je zaměřen program Erasmus+. Program Erasmus+ je rozdělen do pěti akcí:

- vzdělávací mobilita jednotlivců,
- spolupráce na inovacích a výměně osvědčených postupů,
- podpora reformy politiky,
- program Jean Monnet,
- sport.

V rámci oblasti sportu jsou akce zaměřeny na partnerství pro spolupráci, partnerství pro spolupráci malého rozsahu a na neziskové evropské sportovní akce. Program Erasmus+ také podporuje akce k posilování základních podkladů pro tvorbu politiky na podporu

rozhovoru s příslušnými evropskými zúčastněnými subjekty. Mezi specifické cíle programu Erasmus+ patří:

- odstranění přeshraničních hrozeb, které narušují integritu sportu (doping, manipulace s výsledky zápasů, násilí, diskriminace)
- prosazování a podpora řádné správy ve sportu a dvojí kariéry sportovců,
- podpora dobrovolnictví ve sportu včetně sociálního začleňování prostřednictvím sportu, rovných příležitostí a zdraví upevňujících pohybových aktivit, především díky zpřístupnění sportu pro všechny.

Projekty v oblasti sportu by měly vést k vyšší úrovni zapojení do sportu, fyzické aktivity a dobrovolnických činností. (European Commission, 2015)

Od roku 2016 přibude více možností pro organizovaný sport a více možností čerpat granty pro kluby. Celkový rozpočet na projekty a akce se navýší o více než 10 mil. EUR na zhruba 27 mil EUR. Evropská komise také plánuje spolufinancování zhruba 70 projektů „Partnerství založených na spolupráci“. Dále vznikne nová kategorie projektů „Malá partnerství založená na spolupráci“ s celkovým rozpočtem 3 336 000 EUR. Zde je vyžadována spolupráce tří organizací ze tří programových zemí a je zde využíváno předfinancování 70 % (70 % grantu před zahájením projektu, 30 % po podání závěrečné zprávy). (ČOV, 2015c,d)

3 PŘEDSTAVENÍ TJ KOŠUTKA PLZEŇ

V následující části bude provedena analýza činnosti a financování vybrané jednotky. Pro analýzu byly použity interní materiály TJ Košutka Plzeň společně s informacemi od hospodáře Miloše Trojana.

3.1 Poslání

Spolek TJ Košutka Plzeň z.s. je samosprávných a dobrovolným svazkem členů, kteří provozují sport, turistiku, osvětovou a vzdělávací činnost. TJ Košutka Plzeň má sídlo na Karlovarské ulici č. 123 v Plzni, avšak disponuje dvěma sportovními areály v jiných lokalitách. První se nachází v ulici V Lomech, kde TJ disponuje dvěma antukovými kurty, hřištěm na beach volejbal a hřištěm s umělým povrchem. Druhé je situováno v ulici Na Chmelnicích, kde sídlí fotbalový oddíl se dvěma hřišti s travnatým a škvárovým povrchem. TJ působí převážně na území města Plzně, ale vzhledem k zapojení svých oddílů ve sportovních soutěžích je organizací s působností na území celé České republiky. Celá TJ spadá pod Českou Unii Sportu.

Základním posláním tělovýchovné jednoty, jež vychází ze stanov, je:

- provozovat sport a obdobnou činnost v rámci zapojení do sportovních, tělovýchovných a turistických aktivit, tuto činnost organizovat a vytvářet pro ni materiální a tréninkové podmínky,
- vytvářet široké možnosti užívání svých sportovišť pro zájemce z řad veřejnosti, zejména pak mládeže,
- pečovat dodržování základních sportovních, etických, estetických a mravních svých členů, zejména mladých, prostřednictvím svých vlastních cvičitelů a trenérů,
- hájit zájmy svých členů, za tím účelem spolupracovat s orgány státní správy a samosprávy, s ostatními sportovními organizacemi i jednotlivci,
- vytvářet ekonomickou základnu pro plnění svých cílů, zejména vlastní hospodářskou činností,
- zajišťovat v oblasti sportu vzdělávání svých členů, jejich školení,

- dalšími formami své činnosti napomáhat rozvoji veřejného života, kultury, zdraví apod. v místě své působnosti, zejména formou další veřejně prospěšné činnosti a osvětovou činností.

3.2 Historie klubu

Počátky klubu jsou spjaty s rokem 1912. V tomto roce vznikla DTJ Plzeň III. Košutka, jež byla třetí tělovýchovnou jednotou v Plzni. 12. června byl zvolen výbor a započalo se se sháněním tělocvičného náradí a zajištění místa pro cvičení. V té době byla Košutka osadou na severozápadě Plzně s přibližně 50ti domy poblíž lomů a cihelen, kde většina obyvatel Košutky měla své zaměstnání. V roce 1913 byl při valné hromadě jednoty zvolen režisér, které započal s hraním divadla, pořádáním výletů, přednášek a koncertů. O rok později, tj. v roce 1914 měla jednota 37 členů a členek. Od Klotzových cihelen bylo pronajato cvičiště, aby cvičenci nemuseli být odkázáni na hostinec, tak jak tomu bylo doposud.

V roce 1919 byla od Městského pivovaru pronajata lázeňská síň na Lochotíně, kde se do roku 1927 cvičilo a hrálo divadlo. Roku 1920 přijala jednota usnesení o vybudování nového cvičiště na místě bývalého lomu - nynější hřiště házené s umělým povrchem. O čtyři roky později (1924) zahájila svoji činnost česká házená. V roce 1938 se začalo se stavbou fotbalového hřiště na Chmelnicích.

V 70. letech byl založen oddíl odbíjené žen a započalo se stavbou antukového hřiště pro volejbal a házenkářského hřiště s asfaltovým povrchem. V 80. letech se na fotbalové hřiště zavedl svítiplyn, díky čemuž bylo možné vytápět kabiny a sportovat celoročně. V roce 1897 se k TJ připojil šachový oddíl. Na počátku 90. let zakoupila TJ objekt na Karlovarské 126 s hospodou U Komína včetně přilehlých pozemků a zařizuje zde kancelář TJ a hrací místnost pro šachový oddíl. Dále bylo srovnáno fotbalové hřiště na Chmelnicích, kde byl výškový rozdíl cca 2 metry. Hřiště bylo oseto trávou a byla vybudována vlastní studna a nádrž na povrchovou vodu k závlaze.

V prvním desetiletí 21. století byl položen umělý povrch na házenkářském hřišti V Lomech a došlo ke změně antukového kurtu na pískový pro plážový volejbal. V areálu Na Chmelnicích se po odkoupení pozemků postavilo tréninkové škvárové fotbalové hřiště. V roce 2009 se k tělovýchovné jednotě připojilo 7 hráčů nohejbalu,

kterí doposud hráli jen pro radost a měli problém se zajištěním hřiště. O rok později přestoupilo z jiných oddílů několik dalších hráčů a oddíl začal hrát pravidelné soutěže.

Momentálně je činnost TJ rozdělena do šesti oddílů, přičemž především v posledních třech letech došlo k velkému nárůstu členů, zejména mládeže. Zajištění sportovních oddílů stojí nemalé prostředky, ať již úhrada energií, údržba sportovišť, jejich pronájem, vybavení sportovním materiálem či doprava ke sportovním utkáním. Hlavními ekonomickými zdroji jsou členské příspěvky, příjmy z pronájmu svých prostor a dotace od magistrátu města Plzně, městského obvodu či dalších institucí.

3.3 Oddíly a členská základna

K 1. 1. 2015 působí v TJ Košutka Plzeň celkem 544 registrovaných členů v rámci 6 sportovních oddílů: fotbal, házená, volejbal, šachy, nohejbal a ASPV.

Fotbal

Fotbalový klub vznikl v roce 1921 jako SK Lochotín a v roce 1961 přešel tento klub do fotbalového oddílu Sokol Košutka. Domácí sportovní utkání se odehrávají na hřišti Na Chmelnicích. Fotbalový oddíl je největším oddílem v rámci TJ. K 1. 1. 2015 je ve fotbalovém oddílu 308 členů, přičemž největší část, konkrétně 212, tvoří mládež všech věkových kategorií. Skutečnost, že ve fotbalovém oddíle nebyl zaznamenán výrazný pokles členů, je zapříčiněna především rozvoji rodinných domů v nedalekém okolí hřiště a práci výboru včetně trenérů. Fotbalový oddíl zahrnuje týmy muži A, muži B, stará garda, starší a mladší dorost, starší žáci (U15), mladší žáci (U13 a U12), přípravky starší (U11 a U10), přípravky mladší (U09 a U08) a mini příprava pro děti mladší osmi let.

Házená

Oddíl házené zahájil svoji činnost v roce 1924, kdy byl na Košutce založen oddíl české házené. V roce 1964 se pak místo české (národní) házené začala hrát moderní házená. Házenkářský oddíl využívá ke svým zápasům a tréninkům venkovní hřiště s umělým povrchem v objektu V Lomech, ale také pronajaté prostory k utkáním první ligy zejména v hale 31. ZŠ. K 1. 1. 2015 má házenkářský oddíl 93 členů, z čehož je 69 mužů, 7 žen a 17 tvoří mládež. Počet členů je poměrně stabilizovaný, ale cílem oddílu

je přivést více mladých hráčů a rozšířit tak svoji základnu. Oddíl házené je druhým největším oddílem TJ. Je to oddíl s nejvyšší soutěží, a tím také s nejvyššími náklady na sportovní činnosti, který pravidelně hraje soutěže a pečuje o výchovu mládeže. Házenkářský oddíl zahrnuje družstva muži A, muži B, které hrají 1. ligu respektive divizi, a dále mládežnická družstva, která hrají soutěže mládeže.

Volejbal

V roce 1972 nejprve vznikl ženský oddíl odbíjené a po roce se přidalo také družstvo mužů. Oddíl volejbalu se dlouhá léta věnoval mládeži, zejména žačkám a dorostenkám. V současné době však oddíl žádnou mládež nemá, jelikož se ani pořádaným nábořem v roce 2010 nepodařilo získat potřebný počet dívek se zájmem o tento sport. Družstvo mužů i žen hraje pravidelné městské soutěže. Pro své zápasy využívá antukové kurty, ale také pískový kurt v areálu V Lomech. K 1. 1. 2015 má volejbalový oddíl 46 členů, 22 mužů a 24 žen.

Šachy

V roce 1971 byl založen Šachový klub Bolevec, který měl klubovnu v Lidovém domě v Bolevci. Od roku 1977 se musel klub několikrát stěhovat, na TJ Potraviny u výstaviště, do Obvodního kulturního střediska v Tylově ulici, do kulturního střediska pod restaurací Gera, až v roce 1986 přešel pod TJ Sokol Plzeň Košutka, kde využívá klubovnu TJ na Karlovarské. Šachový klub se věnuje i mládeži a za svého působení vedl řadu šachových kroužků na školách především v městské části Bolevec. Jedná se o velmi aktivní, co do počtu největší šachový klub v Plzni, jenž je otevřen všem šachistům bez rozdílu věku. Klub staví pravidelně do soutěží 7 až 8 družstev, které se zúčastňují soutěží od krajského přeboru až po nejnižší soutěže v regionu. V současné době má klub ve svých řadách celkem 50 členů, včetně pěti mládežníků a jedné ženy.

Nohejbal

Nohejbalový oddíl je nejmladším oddílem TJ, jenž se připojil v roce 2009. Nohejbalisté prvního roku svého působení v jednotě hráli jen rekreačně, ale od roku 2010 začali hrát soutěže družstev, což bylo umožněno i přestupem dalších hráčů do oddílu. Svoji činnost realizuje na antukových kurtech V Lomech, hraje městské soutěže a velmi aktivně se rozvíjí. Součástí nohejbalového oddílu je začínající oddíl plážového nohejbalu

(footvolley), který zatím nemá pravidelné soutěže a účastní se jen turnajů. Nohejbalový oddíl má v současnosti 16 členů.

ASPV - Asociace sportu pro všechny

Základní tělovýchova, tedy cvičení, provází TJ od jejího založení. Před rokem 1914 se z důvodu nedostatku náradí a vyhovujících prostor cvičila v neděli za příznivého počasí prostá a pořadová v lese. V roce 1914 musel celý cvičitelský sbor, resp. výbor, nastoupit vojenskou službu. V meziválečném období se cvičilo a hrálo divadlo. Po druhé světové válce se postupně zlepšovalo sportovní vybavení oddílu, především o vyřazené náradí z větších jednot. V letech 1960, 1964, 1973 a 1980 se cvičenci oddílu zúčastnili spartakiád, konaných v těchto letech. Asociace sportu pro všechny pořádá cvičení 2x týdně na 31. ZŠ. Hodiny obsahují hlavně aerobik, bodyforming a strečink. Vzhledem k tomu, že věk cvičenek je neomezený, musí být cvičení přizpůsobeno širokému věkovému rozpětí. Cvičitelky se zúčastňují několikrát za rok odborných seminářů pod vedením profesionálních cvičitelů (např. O. Šípková, V. Krajčík). K 1. 1. 2015 se v oddílu sdružuje 31 cvičenek.

V následující tabulce je uveden počet členů v posledních třech letech v jednotlivých oddílech.

Tab. č. 6: Počet členů TJ Košutka Plzeň v jednotlivých oddílech

TJ Košutka Plzeň členská základna	K 1. 1. 2013				K 1. 1. 2014				K 1. 1. 2015			
	Celkem	Muži	Ženy	Mládež	Celkem	Muži	Ženy	Mládež	Celkem	Muži	Ženy	Mládež
Fotbal	195	69	0	126	251	83	0	168	308	96	0	212
Házená	98	63	7	28	105	72	7	26	93	69	7	17
Nohejbal	17	17	0	0	9	9	0	0	16	16	0	0
ASPV	33	0	33	0	31	0	31	0	31	0	31	0
Šachy	54	49	1	4	53	47	1	5	50	44	1	5
Volejbal	39	19	20	0	41	20	21	0	46	22	24	0
TJ Celkem	436	217	61	158	490	231	60	199	544	247	63	234

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Ve stanovách jednoty je uvedeno, že členem TJ se může stát na základě svého rozhodnutí fyzická nebo právnická osoba, která se ztotožňuje s účelem, hlavní činností TJ a hodlá se podílet na naplňování společných zájmů s ostatními členy TJ. O přijetí člena rozhoduje výkonný výbor na základě podané písemné přihlášky zájemcem o členství. Každý člen jednoty má určitá práva a povinnosti, které jsou dány jeho členstvím. Členská práva jsou následující:

- účastnit se sportovní, kulturní a společenské činnosti TJ,
- být informován o činnosti TJ,
- účastnit se akcí, školení a seminářů, podle podmínek stanovených pro jednotlivé akce,
- účastnit se jednání členské schůze a hlasovat o jejích rozhodnutích
- volit a být volen do všech volených orgánů TJ za podmínek daných stanovami.

Stejně tak jsou vymezeny také povinnosti, které jsou členové povinni dodržovat:

- podílet se podle svých možností a schopností na naplňování účelu a hlavní činnosti TJ,
- dodržovat stanovy a ostatní vnitřní předpisy TJ a základní normy sportovního chování,
- řádně plnit funkce a úkoly, do kterých byl zvolen nebo kterými byl pověřen,
- řádně a včas platit příslušné členské příspěvky, jakož i jiné poplatky související s řádným členstvím a činností v TJ, pokud o tom příslušný orgán TJ podle stanov rozhodl.

3.4 Orgány TJ Košutka Plzeň

TJ Košutka Plzeň disponuje čtyřmi orgány, kterými jsou:

- členská schůze jako nejvyšší orgán,
- výkonný výbor jako orgán výkonný,
- předseda jako orgán statutární,
- kontrolní komise jako orgán kontrolní.

Členská schůze

Jedná se o nejvyšší orgán jednoty. Působnost členské schůze vykonává shromáždění delegátů všech sdružených oddílů podle zásady, že za každých 15 započatých členů oddílu, evidovaných k 31. 12. předchozího roku, se vždy členské schůze zúčastní jeden zástupce. Členská schůze rozhoduje o změně stanov, včetně názvu a symboliky TJ. V její kompetenci je volba a odvolání členů výkonného výboru nebo kontrolní komise, stejně tak jako volba a odvolání předsedy. Schvaluje výsledek hospodaření a určuje hlavní směry činnosti jednoty. Dále je zodpovědná za určování výše a splatnosti členských příspěvků. K platnosti usnesení členské schůze je potřeba nadpoloviční většina přítomných. Ze zasedání členské schůze je pořízen zápis, ze kterého musí být patrné, kdo zasedání svolal, kdy se konalo, kdo ho zahájil a předsedal mu, jaké další orgány členské schůze byly zvoleny a jaká byla přijata usnesení. Každý člen spolku je oprávněn nahlížet do zápisu v sídle TJ.

Výkonný výbor

Výkonný výbor zabezpečuje plnění hlavní i vedlejší činností TJ. Má 7 členů, což je stanoveno podle velikosti členské základny. Členem výkonného výboru je vždy předseda, jakožto statutární orgán TJ. Počet členů výkonného výboru musí být lichý. Funkční období členů výboru je pětileté. K platnosti usnesení výkonného výboru je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných. Do působnosti výkonného výboru náleží rozhodování ve všech záležitostech, pokud nejsou stanovami svěřeny do výlučné pravomoci členské schůze nebo jiných orgánů TJ. Výkonný výbor se zabývá především následujícími činnostmi:

- zabezpečuje plnění usnesení a rozhodnutí členské schůze, přijímá příslušná rozhodnutí a opatření k jejich realizaci,
- organizuje a řídí činnost TJ,
- schvaluje a vydává vnitřní předpisy TJ,
- připravuje podklady pro jednání a rozhodování členské schůze,
- zajišťuje operativní spolupráci s orgány státní správy a samosprávy,
- rozhoduje o vyloučení člena za podmínek daných stanovami.

Předseda

Předseda je statutárním orgánem TJ. Jedná jménem TJ, a to v souladu s rozhodnutím členské schůze a výkonného výboru. V případě, že předseda jedná jménem jednoty v rozporu s těmito rozhodnutími, je povinen TJ nahradit škodu, kterou tímto jednáním způsobí. Funkční období předsedy je pětileté.

Kontrolní komise

Kontrolní komise dohlíží, jsou-li záležitosti TJ řádně vedeny a vykonává-li TJ činnost v souladu s právními předpisy, stanovami, případně dalšími vnitřními předpisy TJ. Komise má tři členy s funkčním obdobím na pět let. Členství v kontrolní komisi není slučitelné s výkonem funkce statutárního orgánu ani člena výkonného výboru. Kontrolní komise volí ze svého středu předsedu, který jedná jejím jménem ve vztahu k orgánům TJ a členům TJ. Kontrolu činnosti TJ provádí kontrolní komise na základě svého plánu nebo závažného podnětu ze strany ostatních orgánů TJ či členů TJ. V rozsahu působnosti kontrolní komise může její pověřený člen nahlížet do potřebných dokladů a požadovat od ostatních orgánů TJ vysvětlení k dané záležitosti. Zjistí-li kontrolní komise nedostatky, upozorní na ně bez zbytečného odkladu výkonný výbor a následně i členskou schůzi na jejím nejbližším zasedání.

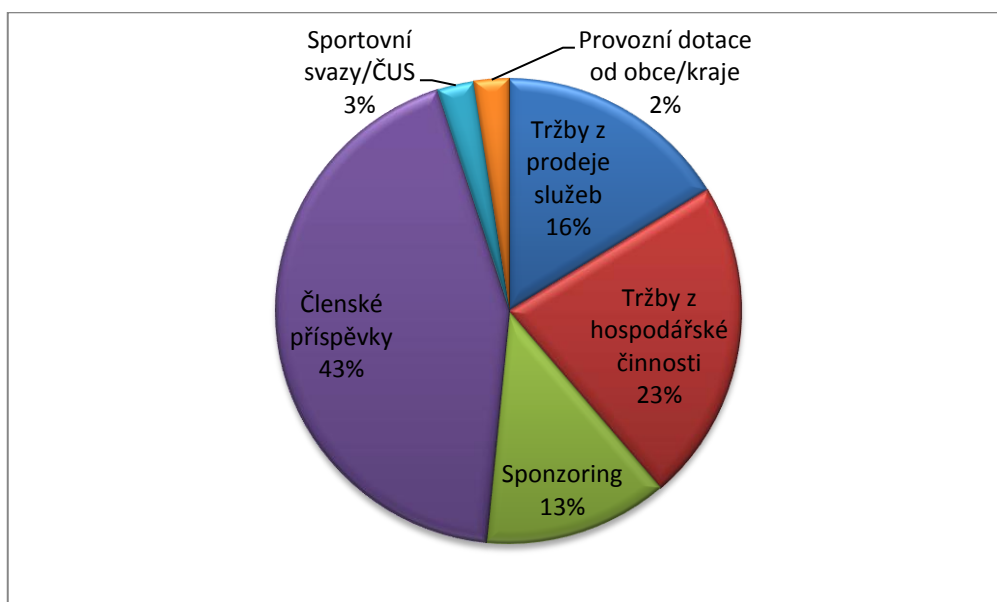
4 FINANCOVÁNÍ TJ KOŠUTKA PLZEŇ

V následující části řešena problematika financování TJ Košutka Plzeň. Budou představeny jednotlivé zdroje příjmů v posledních třech letech. Výdajová část bude podrobně rozebrána pro rok 2015, neboť převážná část výdajů se v průběhu let nemění. Výchozími zdroji pro zpracování jsou interní materiály TJ Košutka Plzeň a informace poskytnuté od hospodáře jednoty.

4.1 Příjmy v roce 2013

Příjmová struktura za rok 2013 je znázorněna na obr. č. 9.

Obr. č. 9: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2013

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů TJ, 2015

Nejvýznamnější položkou v příjmech jednoty jsou členské příspěvky. Příspěvky v TJ Košutka Plzeň se skládají ze dvou částí:

- členské příspěvky: jejich výši a jednotný způsob placení určuje výbor TJ, roční členské příspěvky jsou stanoveny pro každý oddíl různě z důvodu rozdílné ekonomické náročnosti jednotlivých sportů,
- oddílové příspěvky: výši těchto příspěvků navrhuje a schvaluje výbor oddílu s přihlédnutím k druhu sportovního odvětví, jeho nákladovosti a výši případného rozpočtového schodku.

Celková výše členských příspěvků pro rok 2013 činila 540.640 Kč.

Tržby z hospodářské činnosti tvořili téměř čtvrtinu všech příjmů TJ. Do této kategorie spadají příjmy z nájmu bufetů, restaurací ve všech provozovnách TJ (Karlovarská, V Lomech a Na Chmelnicích). Další položkou je pronájem reklamní plochy ve výši 30.000 Kč. Celková výše tržeb z hospodářské činnosti byla 279.331 Kč. Tržby z prodeje služeb představují příjmy z pronájmu tělovýchovných zařízení a příjmy z hostování hráčů fotbalového a házenkářského oddílu. Celková hodnota byla 202.543 Kč.

Sponzoring je důležitou součástí příjmů TJ. Jedná se o příspěvky od právnických a fyzických osob ve formě sponzorských darů. Jejich výše je poměrně stabilní, pro rok 2013 činila 160.000 Kč.

Příspěvky ze strany sportovních svazů/ČUS představují poměrně málo významnou položku na příjmech jednoty. Příjmy plynou od jednotlivých svazů (25.000 Kč), případně od ČUS na údržbu a provoz (7.000 Kč). Provozní dotace od obce a kraje, tvořily v roce 2013 nejnižší příjmovou položku. Jednota získala 20.000 Kč od Magistrátu města Plzně v rámci programu „Podpora tělovýchovy a sportu v Plzeňském kraji“ a od ÚMO1 částku 10.000 Kč na podporu sportovní činnosti.

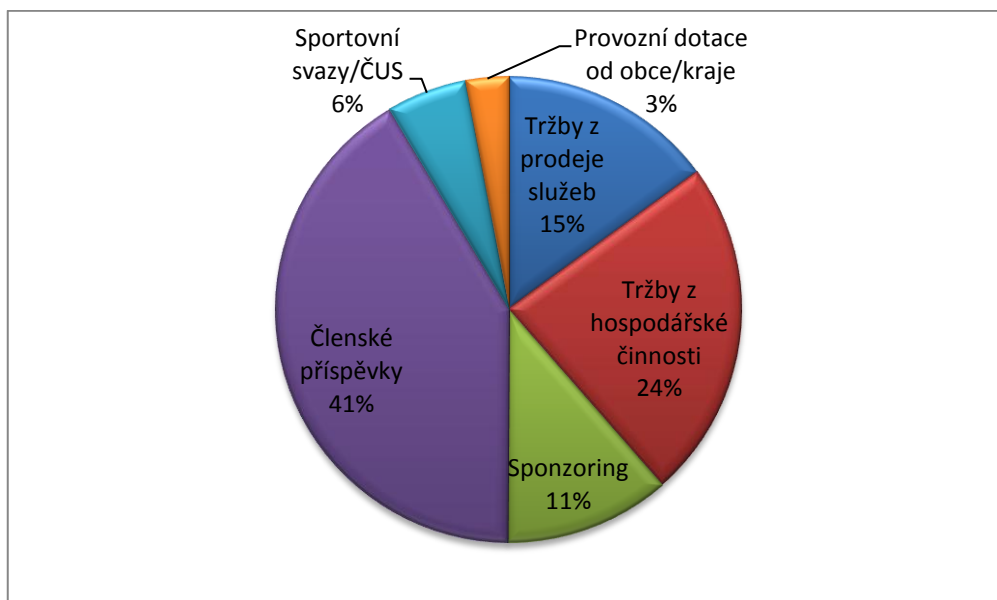
Celkové příjmy za rok 2013 činily 1.244.514 Kč při výdajích 1.260.000 Kč, tudíž jednota dosáhla ztráty 15.486 Kč.

4.2 Příjmy v roce 2014

Rok 2014 byl stěžejním rokem pro jednotu, neboť proběhly dvě velké finanční akce. První z nich byla oprava házenkářských šaten, na kterou jednota získala dotaci od ÚMO 1 ve výši 284.965 Kč. Druhou významnější akcí byla výstavba šaten pro fotbalový oddíl se sídlem Na Chmelnicích. Celková výše nákladů činila 2.900.000 Kč, z čehož 200.000 Kč zaplatil klub, 1.000.000 dal MMP a ÚMO 1 přispělo částkou 1.692.000 Kč. Stavba šaten započala v dubnu vybudováním základní desky, avšak práce se rozjely až v létě, po vyřešení finanční stránky stavby. Budova disponuje čtyřmi šatnami včetně koupelny pro hráče, šatnou pro rozhodčí a občerstvením s kuchyňkou. Slavnostní otevření se konalo 22. září, kterého se zúčastni také primátor Martin Baxa a ekonomický náměstek Martin Zrzavecký.

Výše uvedené dotace již nebudou započítány v následující analýze příjmů za rok 2014 zobrazené na obr. č. 10.

Obr. č. 10: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů TJ, 2015

Dominující položkou jsou opět členské příspěvky, jejichž výše pro rok 2014 činila 605.681 Kč. Zvýšení je způsobeno především rozšířením členské základny v oddílech. Druhým nejvyšším zdrojem příjmů byly v roce 2014 tržby z hospodářské činnosti. Jako v roce 2013 zahrnují 30.000 Kč na pronájem reklamní plochy. Zůstávají také příjmy z nájmu bufetů a restaurací, nově plynou jednotě příjmy za pronájem nově vybudovaných šaten jiným sportovním organizacím. Celkové tržby z hospodářské činnosti byly 345.470 Kč. Tržby z prodeje služeb představují 15 % z celkových příjmů, přičemž v předchozím roce 16 %. Z toho vyplývá, že struktura tržeb z prodeje služeb zůstává víceméně na obdobné úrovni. Součástí jsou opět příjmy z pronájmu tělovýchovných zařízení a příjmy z hostování hráčů fotbalového a házenkářského oddílu. Výše tržeb z prodeje služeb za rok 2014 činí 219.455 Kč.

Sponzoring zůstává v podobné výši jako v předchozím roce, a to 169.000 Kč. Navýšení o 9.000 je způsobeno uzavřením nové smlouvy o sponzorském daru. Příspěvky ze strany sportovních svazů/ČUS činily pro rok 2014 částku ve výši 35.595 Kč, navíc jednota od ČUS obdržela 42.400 Kč na údržbu a provoz. Dále byla poskytnuta dotace od České asociace Sport pro všechny na úhradu nájmu ve výši 1.370 Kč a od Šachového svazu Plzeňského kraje 1.900 Kč jako dotace svazu pro mládež.

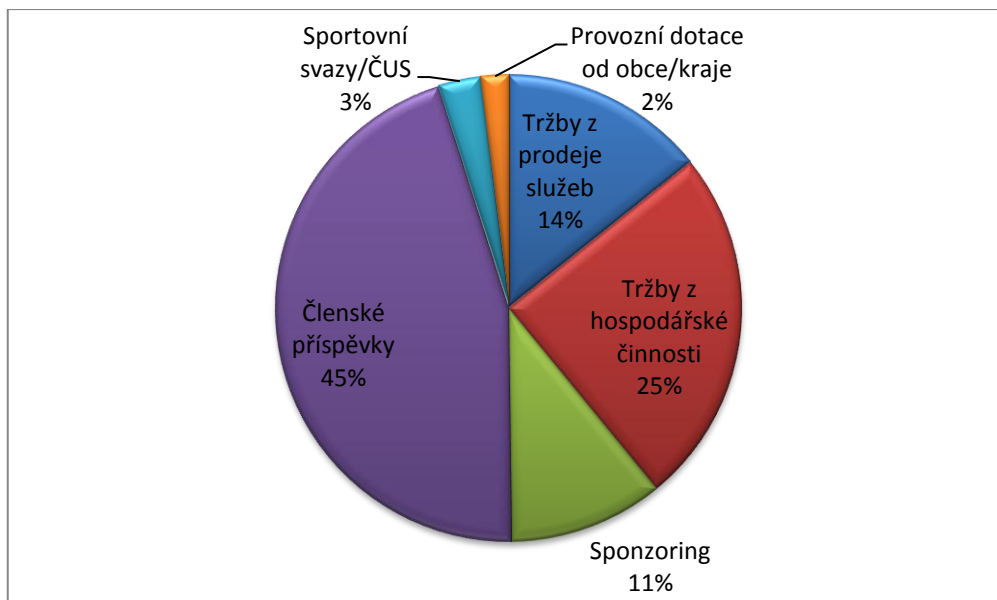
Jednota získala 96.000 Kč od Magistrátu města Plzně v rámci programu „Podpora tělovýchovy a sportu v Plzeňském kraji“, Od ÚMO 1 pak částku 30.000 Kč na podporu sportovní činnosti.

Celková hodnota příjmů za rok 2013 činí 1.464.816 Kč a výdaje 1.573.530 Kč. Výsledek hospodaření je ztráta ve výši 108.714 Kč.

4.3 Příjmy v roce 2015

Příjmy TJ Košutka Plzeň za rok 2015 vycházejí z rozpočtu na rok 2015, jedná se o plánované příjmy, neboť skutečné příjmy bude možné posoudit až po skončení kalendářního roku. Plánovaná struktura příjmů za rok 2015 je uvedena v obr. č. 11.

Obr. č. 11: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2015

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních materiálů TJ, 2015

Nejvýznamnějším příjmem jsou opět členské příspěvky. TJ navrhla doporučené členské příspěvky na člena pro vyrovnaný rozpočet, znázorněno v tab. č. 5. Jak již bylo zmíněno, výše příspěvku se pro jednotlivé oddíly liší. Nejvyšší členské příspěvky mají házenkáři, což je dáno zejména tím, že družstvo muži A hraje 1. ligu, a to je spojeno s nejvyššími náklady na jednoho člena ze všech oddílů. Druhé nejvyšší členské příspěvky mají fotbalisté, kteří mají širokou, především mládežnickou, základnu. Oproti tomu nohejbalisté a šachisté mají jako oddíl nízké náklady, které zahrnují především

energie, a proto mohou být členské příspěvky těchto oddílů nízké v porovnání s výše uvedeným házenkářským a fotbalovým oddílem.

Tab. č. 7: Doporučené členské příspěvky na člena pro rok 2015

Oddíl	Počet členů v oddíle	Výše příspěvku
Fotbal	308	1 284
Házená	93	2 028
Volejbal	46	1 060
Nohejbal	16	326
Šachy	50	650
ASPV	31	871

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle rozpočtu na rok 2015

Předpokládaná celková výše členských příspěvků na rok 2015 je 697.177 Kč.

Tržby z hospodářské činnosti jsou tvořeny příjmy z pronájmů restaurací a bufetů ve výši 382.000 Kč. Tržby z prodeje služeb obsahují příjmy z pronájmů hřišť (20.000 Kč), příjmy z pronájmu zasedací místnosti na Karlovarské (8.000 Kč) a příjmy plynoucí jednotě z hostování (191.000 Kč). Sponzoring je v celkové výši 165.000 rozdělen mezi tři oddíly v následujícím poměru: fotbalový oddíl (90.000 Kč), házenkářský oddíl (70.000 Kč) a volejbalový oddíl (5.000).

V rámci dotací od sportovních svazů klub očekává příjmy pro ASPV 1.000 Kč, pro fotbal 15.000 Kč, pro házenou 5.000, pro volejbal 3.000 a pro šachový oddíl 1.000 Kč. Od Českého nohejbalového svazu jednota neočekává žádnou dotaci. Dále jednota kalkuluje s dotací od Plzeňské sportovní unie ve výši 20.000 Kč. Pro rok 2015 jednota ve svém rozpočtu nepočítala s dotacemi ani od UMO 1 na podporu sportovní činnosti, ani od ČUS na údržbu a provoz. Naopak od MMP byla přislíbena dotace ve výši 30.000 Kč na podporu sportu a tělovýchovy.

Celková výše plánovaných příjmů činí 1.538.177 Kč.

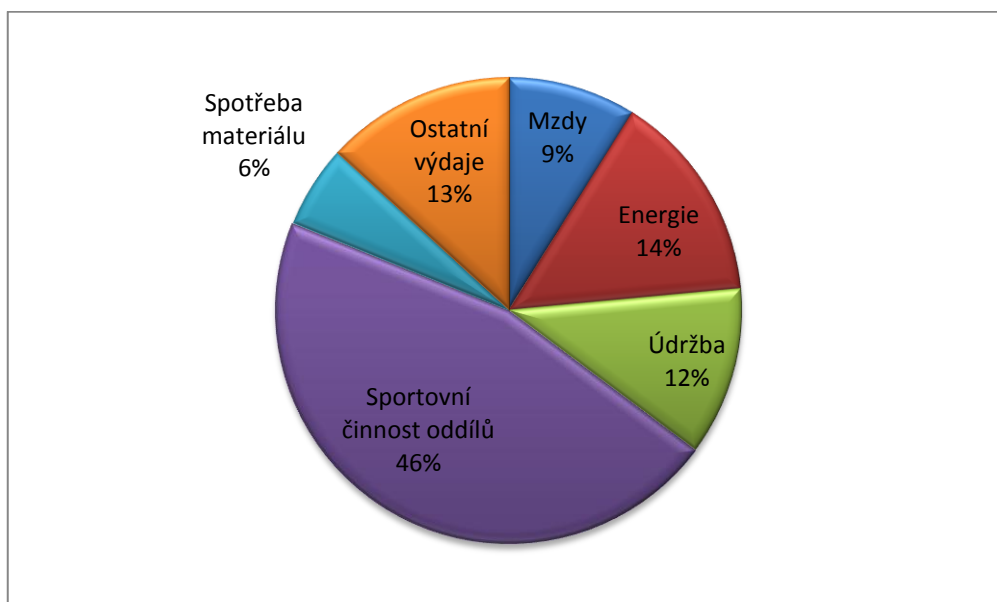
4.4 Výdaje v roce 2015

Výdaje, stejně tak jako příjmy v roce 2015, vycházejí z plánovaného rozpočtu. Výdaje je možné rozdělit na šest hlavních složek: mzdy, energie, údržba, sportovní činnost oddílů, spotřeba materiálu a ostatní výdaje, jejichž strukturu zachycuje obr. č. 12.

Plánované mzdy představují pro rok 2015 částku 146.800 Kč, která zahrnuje mzdy pro představitele TJ (84.000 Kč), mzdy správců (28.800 Kč), mzdy školitelky ASPV (4.000 Kč) a mzdu vyplácenou za vedení účetnictví (30.000 Kč).

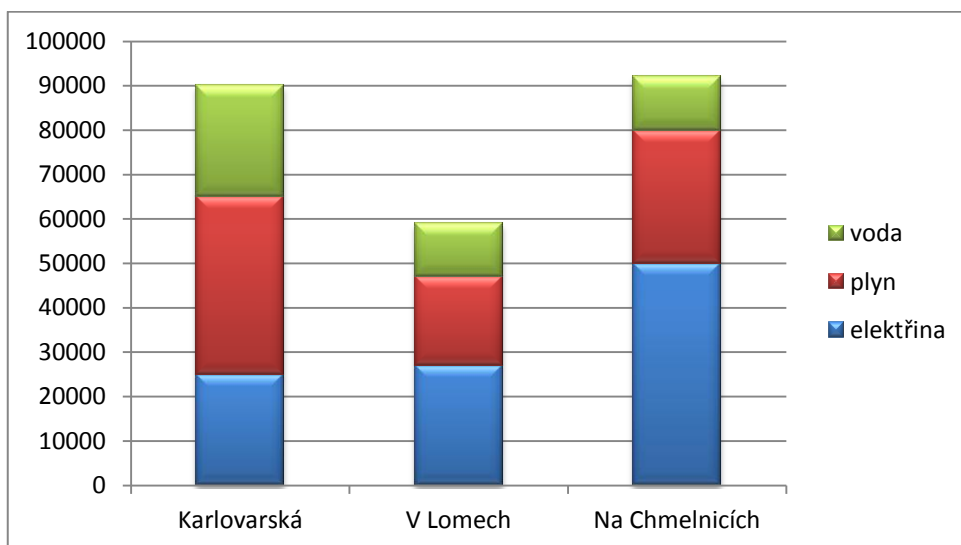
Obr. č. 12: Struktura výdajů TJ Košutka Plzeň za rok 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle rozpočtu na rok 2015

Do výdajů za energie se počítají elektřina, plyn a voda. Výdaje na energie jsou rozděleny na tři části podle lokace, ke které se vztahují. Energie pro budovu v Karlovarské představují 90.000 Kč, V Lomech 59.000 Kč a Na Chmelnicích 92.000 Kč. Oddíl šachistů se podílí na úhradě výdajů za elektřinu v Karlovarské, zbytek je plně v režii TJ. Výdaje za elektřinu, plyn a vodu V Lomech a Na Chmelnicích jsou rozděleny v poměru 70 % oddíly a 30 % TJ. Jednotlivé poměry výdajů na elektřinu, plyn a vodu jsou znázorněny na obr. č. 13.

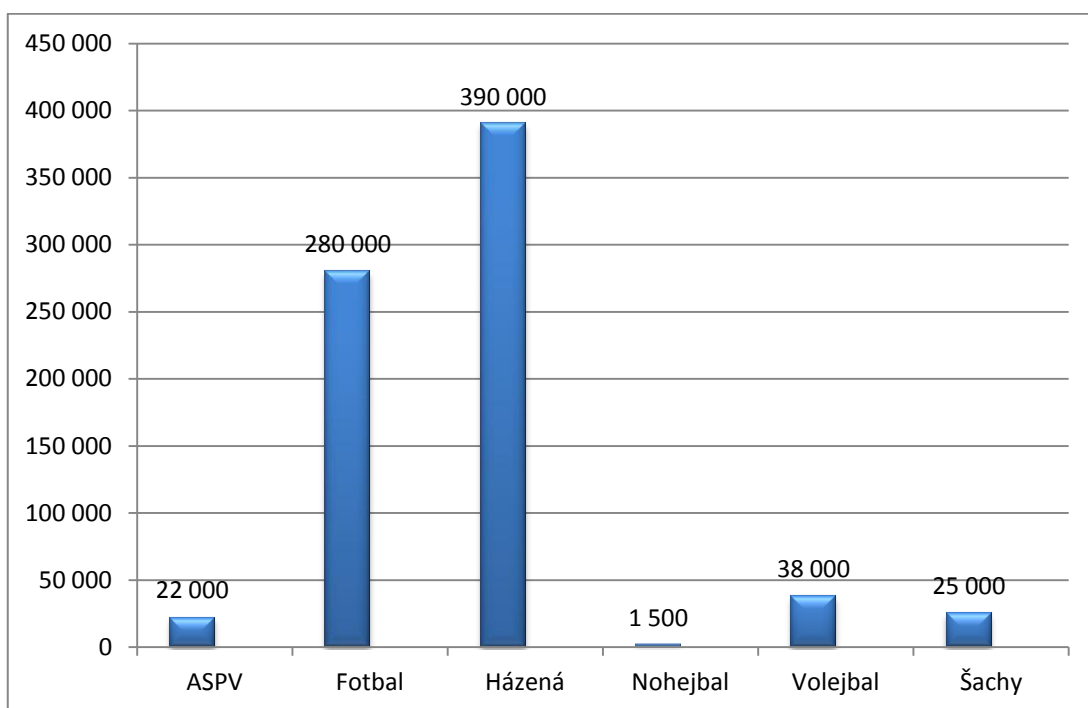
Obr. č. 13: Struktura výdajů za energie v roce 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Údržba je stejně jako energie rozdělena podle jednotlivých lokalit. Pro Karlovarskou činí výdaje na údržbu 30.000 Kč, V Lomech 63.000 Kč a Na Chmelnicích 100.000 Kč. Celkové výdaje tak jsou 193.000 Kč. Činnost sportovních oddílů představuje nejvyšší část výdajů zahrnující např. dopravu na utkání či platby rozhodčím. Celková částka pro rok 2015 je 756.500 Kč a její rozdělení podle jednotlivých oddílů udává obr. č. 14.

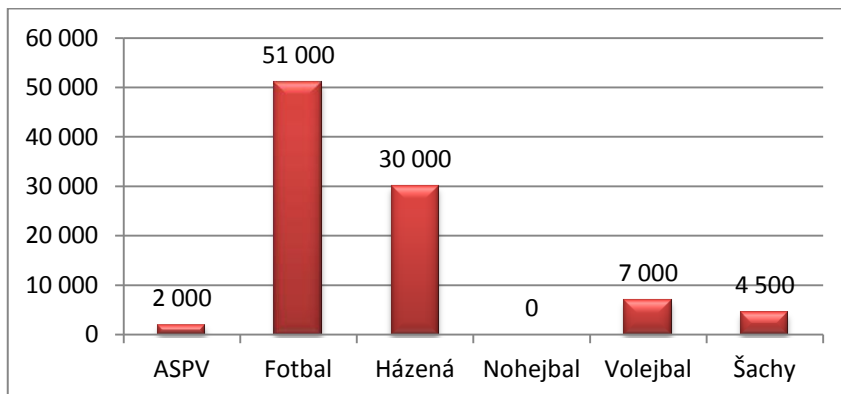
Obr. č. 14: Výdaje oddílů na sportovní činnost za rok 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Spotřeba materiálu je rozdělena mezi jednotlivé oddíly, jenž je zachyceno na obr. č. 15. Celkové výdaje na spotřebu materiálu činí 94.500 Kč.

Obr. č. 15: Výdaje oddílů na spotřebu materiálu za rok 2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Do ostatních výdajů spadají například výdaje na telefon/internet, výdaje na komunální odpad, benzín, pojištění TJ, revize (plyn, elektro, komíny), daň nebo kancelářský materiál. Ostatní výdaje za rok 2015 jsou 217.200 Kč.

Celková výše plánovaných výdajů je 1.654.000 Kč. Plánovaný výsledek hospodaření za rok 2015 tedy je ztráta 115.823 Kč.

V následující tabulce č. 8 je zachycen rozdíl příjmů a výdajů společně se zůstatkem financí jednoty jak v celkové výši, tak podle jednotlivých oddílů.

Tab. č. 8: Zůstatek TJ Košutka Plzeň v letech 2013 – 2015

	Převod 2013	Hospodaření 2014	Převod 2014	Hospodaření 2015	Převod 2015
Házená	33 693	389	34 082	0	34 082
Fotbal	226 800	-255 177	-28 377	28 377	0
Nohejbal	7 489	3 074	10 563	0	10 563
ASPV	17 703	-1 857	15 846	0	15 846
Šachy	34 447	6 001	40 448	0	40 448
Volejbal	8 469	17 118	25 587	0	25 587
TJ	325 957	121 738	447 695	-144 200	303 495
Σ	654 558	-108 714	545 844	-115 823	430 021

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Jak je z tabulky patrné, i přestože jednota v letech 2014 a 2015 dosahuje ztráty, má dostatečné zůstatky finančních prostředků z předchozích let, díky kterým je ztráta pokryta a jednota tak zůstává v kladných číslech. Ztráta roku 2014 byla způsobena především zvýšenými výdaji fotbalového oddílu při probíhající výstavbě nových šaten. Pro rok 2015 si všechny oddíly, vyjma fotbalového, naplánovaly své příjmy a výnosy tak, aby byl jejich výsledek hospodaření nulový. Fotbalový oddíl se výsledek hospodaření naplánoval tak, aby se smazala jeho ztráta z předchozího roku. V roce 2015 má TJ plánovaný záporný výsledek hospodaření, což je způsobeno především skutečností, že se jednotě v době plánování nepodařilo dosáhnout na dotace od ČUS a UMO 1. Do dalších let by se TJ měla zaměřit především na získávání dostatečných zdrojů příjmů z různých oblastí, neboť výdajovou stránku svého hospodaření není možné příliš ovlivnit.

4.5 SWOT analýza zaměřená na financování

Zhodnocení provedené analýzy financování TJ Košutka Plzeň bude provedeno prostřednictvím SWOT analýzy (viz tab. č. 9), ve které budou uvedeny silné a slabé stránky financování, stejně jako příležitosti a hrozby, které by se mohli jednotlivci dotknout.

Silné stránky TJ Košutka Plzeň vyplývají především z dlouhé historie a stabilního zázemí jednoty. Ve svých řadách má mnoho členů, kteří jsou členy jednoty již několik desítek let a ti svůj vztah ke klubu předávají i svým příbuzným a dětem. Díky tomu dosahuje členská základna přes 540 členů a každoročně narůstá. Výhodou je i skutečnost, že v rámci jednoty je šest různých oddílů, tudíž zájemci o sportování nejsou omezeni výběrem pouze jednoho nabízeného sportu. Jak ukázala výstavba nových šaten v roce 2014, je potřeba udržovat dobré vztahy se zastupiteli a představiteli města kraje. Díky vzájemnému porozumění a stejnému pohledu na věc byla tato stavba uskutečněna a jistě se tato spolupráce bude opakovat i v budoucnosti. Příjmy jednotě plynou z různých zdrojů, ať už to jsou členské příspěvky, vlastní činnost, sponzoring či nejrůznější dotace. V případě vypadnutí jednoho zdroje je možné ho nahradit zdrojem jiným. Finanční situace jednoty je dobrá, a to i přes to, že v posledních letech dosahovala ztráty, avšak finanční zůstatky z předchozích let jsou natolik velké, že z nich lze tyto ztráty pokrýt.

Tab. č. 9: SWOT analýza zaměřená na financování

<p style="text-align: center;"><u>SILNÉ STRÁNKY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dlouhá historie TJ – široká členská základna – vícezdrojové financování – dobré vztahy z představiteli města a kraje – dobrá finanční situace 	<p style="text-align: center;"><u>SLABÉ STRÁNKY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – neshody mezi oddíly ohledně rozdělování financí – nemožnost realizovat rozsáhlejší projekty bez grantů a dotací – velká závislost na příjmech z členských příspěvků
<p style="text-align: center;"><u>PŘÍLEŽITOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupráce se školami v okolí – využívání dotačních programů – získání významných sponzorů – organizace sportovních, kulturních a společenských akcí – modernizace sportovního zázemí 	<p style="text-align: center;"><u>HROZBY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – absence sponzorů – nízké příjmy z dotačních programů – dobrovolnost trenérů – rostoucí ceny energií – rostoucí výdaje ve sportovní činnosti – nepříznivé legislativní změny

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Mezi slabé stránky patří velká závislost na příjmech z členských příspěvků. Ve všech třech analyzovaných letech tvořil příjem z těchto příspěvků přes 40 %. Jejich výše se na jednotlivé členy postupně zvyšuje a může nastat situace, kdy finanční náročnost pro rodinné rozpočty začne narůstat a budou hledat levnější a dostupnější variantu. K tomu se také váže další slabá stránka, a to nemožnost z vlastních zdrojů financovat rozsáhlejší projekty či investice. Jednota je při těchto akcích odkázána na dotace či granty, ať už se strany města, kraje či státu. Bez jejich pomoci je schopna realizovat jen drobnější investice. Bohužel existuje také určitá rivalita mezi jednotlivými sportovními oddíly, co se rozdělování finančních prostředků týče. Každý z oddílů by pochopitelně chtěl získat co nejvyšší podíl na rozdělovaných financích, ale není v silách představitelů jednoty uspokojit všechny oddíly stejnou měrou. Výbornou příležitostí pro rozšíření své členské základny je spolupráce s okolními školami a školkami. Je to možnost jak pro klub získat nové mladé členy do svých řad, ale také možnost pro rodiče, přivést své děti k aktivnímu způsobu života, který se v dnešní době ze života mladých lidí pozvolna

vytrácí. Podobný záměr může mít i organizace sportovních, kulturních nebo společenských akcí jak pro členy, tak pro nečleny. Je to příležitost seznámit širokou veřejnost s aktivitami jednoty a nabídnout jim možnost aktivního trávení volného času. Tyto akce jsou vhodné i pro přilákání sponzorů, neboť je možné prostory ověsit firemními znaky či jinak firmu zviditelnit. U dlouhodobějších sponzorů se využívá zobrazení znaku společnosti na dresech, stejně tak ověšení firemními plachtami okolo sportovišť. TJ by se také měla více zaměřit na čerpání různých dotačních programů nejen z krajského hlediska, ale pokusit se dosáhnout i na prostředky z Evropské Unie. Je zapotřebí, aby se představitelé jednoty zajímali o možnosti získání prostředků nejen na sportovní činnost, ale i prostředky na možnou modernizaci sportovního zázemí. Naopak hrozbou pro TJ může být nízký nebo žádný příjem z dotačních programů. Tím by došlo ke snížení příjmů jednoty a toto snížení by muselo být kompenzováno navýšením jiných příjmů (např. členských příspěvků) nebo prohloubením ztráty. Bez dotací by nebylo možné pokračovat v rozvoji a modernizaci sportovního prostředí, což by působilo i na odliv členů. Obdobná situace by nastala i případě absence sponzorů, neboť příjem z jejich darů činí pro jednotu přes 10 % všech příjmů. Nepříznivé legislativní změny také mohou ohrozit činnost jednoty, ať už se jedná o změny v loterijním zákoně nebo jiné. Rostoucí ceny energie jsou dalším z rizikových faktorů, protože tvoří 14 % výdajů jednoty. Jedná se o poměrně vysokou položku, jež je dána zejména třemi provozovny, kterými jednota disponuje. Stejně tak rostoucí výdaje na sportovní činnost mohou pro jednotu znamenat problémy. V roce 2015 dosahovaly tyto výdaje 46 % všech výdajů. Tyto výdaje budou růst zejména s nárůstem počtu členů a rozšířením členské základny, ale také s úspěchy jednotlivých družstev oddílů. Dá se říci, že čím vyšší soutěž družstvo hraje, tím vyšší hradí náklady. Pro přiblížení situace uvedeme příklad na fotbalovém oddíle. Muži B hrají městský přebor a jejich nejbližšími soupeři jsou Dýšina a Chrást. Muži A, který ještě před třemi lety hráli stejnou soutěž, dvakrát za sebou postoupili a hrají nyní I.A třídu, což je již krajská soutěž. Mezi nejbližšími soupeři patří Chodský Újezd, Horažďovice či Nýrsko. Náklady na dopravu se tudíž velmi navýšily, neboť v rámci městských soutěží, se hráči většinou dopravují na zápasy sami, zatímco u krajských soutěží je zapotřebí využít autobus. Další hrozbou je také dobrovolnost trenérů, kteří v jednotě působí. Tento problém se týká opět spíše fotbalového oddílu, neboť má největší mládežnickou základnu. Na každé družstvo připadají 2 - 3 trenéři, kteří tuto činnost provádějí dobrovolně, ve svém

vlastním čase bez nároku na jakoukoli odměnu. Svůj čas tráví jak přes týden na tréninkách, tak i o víkendech kdy doprovází děti na zápasech. Těmto dobrovolným trenérům je zapotřebí dát velký dík, neboť vykonávají velmi záslužnou činnost.

5 SHRNUÍ PROBLEMATIKY A NÁVRH VHODNÝCH DOPORUČENÍ

Z této práce vyplývá, že sport v České republice není dostatečně podporován z veřejných rozpočtů. Následující kapitola rozebere hlavní problémy financování sportu v České republice a nastíní návrhy pro zlepšení. Dále budou shrnuty výstupy z analýzy financování TJ Košutka Plzeň a navrženy konkrétní doporučení.

5.1 Financování sportu v České republice

Jedním z problémů je netransparentnost v rozdělování finančních prostředků a podpora především vrcholného sportu. Sport v současné době spadá pod kapitolu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, avšak větší transparentnosti by mohlo dojít v případě vytvoření samostatného Ministerstva sportu. V listopadu proběhla druhá celostátní veřejná rozprava s názvem Sport a stát, přičemž téma bylo Financování sportu v regionech. Pořadatelem akce byla Česká unie sportu, Sdružení sportovních svazů ČR a redakce serveru SportovníListy.cz. Na konferenci vystoupil senátor Ivo Valenta, který ve své řeči přednesl názor, že sport potřebuje systematické vedení a stabilní financování, čehož nebude dosaženo jinak než institucionalizací vlastního Ministerstva sportu. (sportovnílisty.cz, 2015a) Vytvoření vlastního Ministerstva sportu však není v nejbližší době reálné, a tak je třeba zaměřit se alespoň na úpravu zákona o podpoře sportu. Ministryně školství Kateřina Valachová představila na začátku listopadu v Senátu vládní návrh zákona o podpoře sportu. Stěžejním bodem navrhované právní úpravy je požadavek strategického řízení podpory sportu. Dále se počítá se zvýšením adresnosti a transparentnosti podpory sportu ze státního rozpočtu, navrhuje se zřízení rejstříku sportovních organizací a sportovců a v neposlední řadě je zde návrh na založení Národní rady pro sport jako poradního orgánu ministerstva školství. (MŠMT, 2015d)

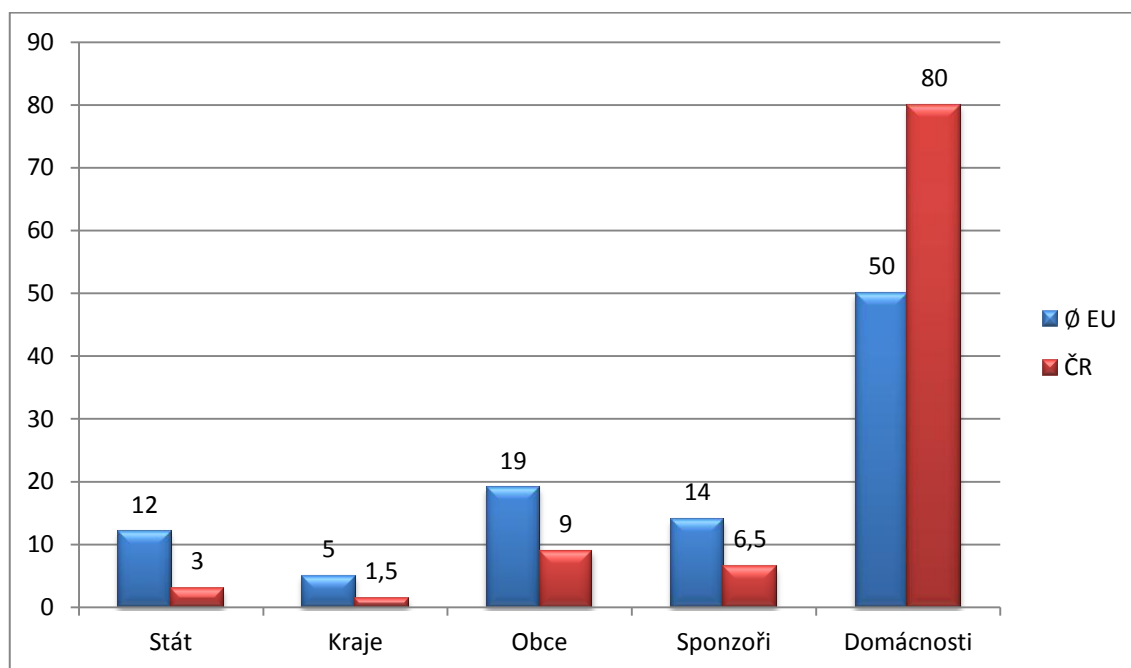
Dalším z nedostatků financování sportu v České republice je nízká úroveň podpory ze strany státního rozpočtu. Výdaje státního rozpočtu do sportu v roce 2015 činily zhruba 0,0075 % HDP, přičemž evropský průměr je 0,4 % HDP. V České republice se odhaduje, že 1 Kč vydaná ze státního rozpočtu na sport vygeneruje 3,55 Kč příjmů do veřejných rozpočtů. Výdaje státního rozpočtu na sport pro rok 2015 představují necelé

3 mld. Kč, což je 0,24 % celkových výdajů. Pro rozvoj sportu by bylo zapotřebí, aby podíl výdajů na sport vrostl alespoň na 0,4 %, což odpovídá průměru Evropské Unie. Situace by se měla zlepšit na základě Koncepce podpory rozvoje sportu v ČR do roku 2025, kterou by mělo MŠMT předložit vládě ke schválení na konci března 2016. Tato koncepce předpokládá s meziročním nárůstem v roce 2016 o 2 – 4 mld. Kč a v roce 2017 o 4 mld. V roce 2025 by se měla ČR dostat na zmíněný evropský průměr s postupným nárůstem výdajů ve výši 13 mld. Kč. (sportovnílisty.cz, 2015b)

Stejně tak podpora z rozpočtů krajů a obcí je na nízké úrovni. Kraje se na celkovém financování sportu podílejí zhruba 1,5 % při průměru EU 5%, přičemž jen 28 % z celkových výdajů krajů na sport se zaměřuje na činnost tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Obce se na celkovém financování sportu podílejí ze 14 %, při průměru EU 20 %. Bohužel jen 9 – 10 % výdajů obcí na sport jde na podporu činnosti tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Na obr. č. 17 je zobrazena struktura zdrojů financování sportu v České republice v porovnání s průměrem Evropské Unie.

Obr. č. 16: Struktura zdrojů financování v ČR v porovnání s Ø EU

Zdroj: vlastní zpracování, dle sportovnílisty.cz, 2015c

Nízký příjem financí na podporu činnosti tělovýchovných jednot a sportovních klubů je jednou z příčin proč občané ČR stále méně sdružují v rámci sportovních spolků (20 %). Další příčinou je vysoký podíl rodin na financování sportovních aktivit. Je tedy

zapotřebí, aby se kraje a obce stále více zapojovaly do podpory činnosti TJ a SK, neboť v současné době se jejich preference ubírá spíše směrem k vrcholovému sportu.

Jedním ze zdrojů příjmů sportovních organizací je sponzoring. V České republice není sponzoring definován v žádném zákoně. Uzavírané smlouvy mohou být pojmenovány jako sponzorské smlouvy, avšak v rámci právního řádu se bude jednat o tzv. nepojmenovanou smlouvu. Přínosem by bylo vytvoření zákona o sponzoringu, který by vymezil vzájemná práva a povinnosti obou zúčastněných stran a zajistil vhodnou právní úpravu. V současné době je vytvořený příjem ze sponzoringu pro sportovní kluby zdaňován příjmem z hospodářské činnosti. Oproti tomu poskytování darů je odečitatelnou položkou od základu daně. Bylo by proto vhodné, kdyby se sponzoring řídil podobou právní úpravou.

5.2 Financování TJ Košutka Plzeň

TJ Košutka Plzeň sdružuje šest sportovních oddílů s celkovou členskou základnou přes 500 členů. Při analyzování příjmů jednoty v posledních třech letech bylo zjištěno, že nejvýznamnější příjmovou položkou ve všech třech letech jsou členské příspěvky které tvoří přes 40 % celkových příjmů. Členské příspěvky jsou pro každý sportovní oddíl stanovovány rozdílně, v závislosti na finanční náročnosti jednotlivých sportovních odvětví. Mezi další významné příjmové položky patří tržby z prodeje služeb, tržby z hospodářské činnosti a sponzoring, jenž dohromady představují cca 50 % příjmů jednoty. Nejnižšími příjmovými položkami jsou dotace od sportovních svazů a provozní dotace od obce/kraje, které se pohybují kolem 5 % celkových příjmů. Výjimkou byl rok 2014, kdy v jednotě proběhly dvě velké finanční akce. První z nich byla oprava házenkářských šaten, na které poskytlo dotaci UMO 1 ve výši necelých 285.000 Kč. Druhou významnější akcí byla výstavba šaten pro fotbalový oddíl v celkové výši 2.900.000 Kč. 1.000.000 dal MMP, 1.692.000 Kč poskytlo UMO 1 a 200.000 zaplatil klub. Výdaje jednoty jsou ve všech letech strukturou obdobné. Spadá sem sportovní činnost oddílů cca 46 %, údržba a energie 16 %, mzdy tvoří 9 %, spotřeba materiálu 6 % a ostatní výdaje jsou 13 %. Dále je zachycen rozdíl příjmů a výdajů společně se zůstatkem financí jednoty jak v celkové výši tak podle jednotlivých oddílů. I když jednota byla v posledních letech ztrátová, má dostatečný finanční polštář z předchozích let, ze kterého je ztráta pokryta.

Dotace od sportovních svazů a ČUS

Dotace od sportovních svazů a ČUS tvoří cca 5 % příjmů jednoty. Od svazů se bohužel nedá očekávat navýšení dotací, avšak jednota by mohla dosáhnout na dotaci od MŠMT. Pro rok 2016 je možné podávat žádosti na neinvestiční dotace v rámci Programu VIII: Organizace sportu ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách. Dotace v rámci tohoto programu jsou poskytovány na podporu činnosti trenérů, asistentů a pedagogických pracovníků, kteří zajišťují práci s dětmi a mládeží do 18, a na zabezpečení sportovního vybavení a výstroje pro sportovní aktivity dětí a mládeže. Vzhledem k tomu, že jednota má především ve fotbalovém oddíle velké množství mládeže (212 v roce 2015), měla by jednota o dotaci zažádat.

Provozní dotace od města/kraje

Jednotě jsou poskytovány dotace od MMP na podporu sportu a tělovýchovy a od UMO 1 na podporu sportovní činnosti. Z hlediska celkových příjmů představují tyto příjmy 2 – 3 % celkových příjmů. Navyšování se nedá příliš očekávat, neboť jak v rámci městského obvodu tak v rámci Plzeňského kraje je velké množství sportovních klubů a rozpočet kraje a města omezený. Avšak jak ukázal rok 2014, je možné domluvit se na vzájemné spolupráci při investování do větších projektů. Jednota by proto měla i nadále posilovat dobré vztahy se zastupiteli a při plánování dalších projektů s nimi spolupracovat.

Tržby z prodeje služeb

Příjmy jednotě plynou z pronájmů hřišť, pronájmu zasedací místnosti a hostování hráčů. Příjmy z pronájmu se dají očekávat v podobné výši, neboť všechna sportoviště jsou využívána tak, jak to jejich stav dovoluje. Příjmy z hostování se mohou měnit v závislosti na fluktuaci hráčů mezi jednotlivými kluby. Navýšení příjmů se v této oblasti nedá příliš očekávat.

Tržby z hospodářské činnosti

Příjmy z hospodářské činnosti jsou tvořeny převážně výnosy z pronájmů restaurací a bufetů. Příjmy představují cca 25 % celkových příjmů jednoty, a proto by bylo vhodné, kdyby jednota svoji hospodářskou činnost rozšířila. Její možnosti jsou však omezené. Jednota nedisponuje vlastní tělocvičnou, která by se dala využít i k jiným než

sportovním účelům. Jediným přilepšením v posledním roce byl výběr vstupného na fotbalových zápasech, neboť s vyšší soutěží se přilákalo také větší množství fanoušků.

Sponzoring

Sponzoring představuje zhruba 11 % příjmů jednoty. Touto formou jsou podporovány oddíly fotbalu, házené a volejbalu. Tato forma financování se zdá z hlediska budoucnosti velmi přínosná. Je zde možné uzavření smlouvy v rámci jednotlivých sportovních oddílů, stejně tak jako uzavření smlouvy s větším sponzorem v rámci celé TJ, což by přineslo jistotu finančních prostředků a možnost realizace středně velkých projektů z vlastních zdrojů. Lze tedy doporučit, aby činovníci jednotlivých oddílů i celé jednoty, byli ve vyhledávání sponzorů aktivní, neboť tím mohou získat velké množství finančních prostředků.

Členské příspěvky

Členské příspěvky tvoří největší část příjmů jednoty, zhruba 45 %. Příspěvky jsou pro jednotlivé sportovní oddíly stanovovány odlišně, z hlediska jejich finanční náročnosti. Za současné stavu se však nedá doporučit jejich navyšování, neboť již teď obzvláště u oddílu házené dosahují poměr vysoké výše. Při nárůstu výše členských příspěvků by mohlo dojít odchodu hráčů do jiného, levnějšího klubu.

ZÁVĚR

Diplomová práce měla stanoveny čtyři cíle, které odpovídaly struktuře práce. Hlavním cílem byla analýza financování v České republice. V druhé kapitole byly analyzovány jednotlivé zdroje financování sportu. Kapitola se nejvíce zabývala financování ze státního rozpočtu. Bylo zjištěno, že výdaje do sportu v České republice jsou na úrovni cca 60 % průměru Evropské Unie. Díky Koncepti podpory rozvoje sportu v ČR, vydanou MŠMT, by se situace měla do roku 2025 výrazně zlepšit. Dále byly představeny změny v zákoně č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, které vstupují v platnost k 1. 1. 2016. Dochází ke změně sazby odvodu z loterií a jiných podobných her, a dále ke změně poměru rozpočtového určení u dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických hracích zařízení.

Dalším cílem práce bylo definovat sport z ekonomického hlediska. Byly představeny některé z definic sportu od různých autorů, ale také mezinárodních organizací. Sport byl rozebrán také z hlediska jeho postavení ve veřejném sektoru a jeho vlivu jak na makroekonomické ukazatele, tak na životní styl jedinců.

Třetím cílem byla analýza financování TJ Košutka Plzeň. Byly analyzovány jednotlivé příjmy a výdaje jednoty. Dotace ze státního rozpočtu a provozní dotace z rozpočtů města a kraje představují jen zanedbatelnou část příjmů jednoty. Nejvyšší příjmovou položkou, tvořící zhruba 45 % všech příjmů, jsou členské příspěvky, které jsou pro každý sportovní oddíl jednoty stanovovány rozdílně, v závislosti na finanční náročnosti jednotlivých sportovních odvětví. Mezi nejvýznamnější výdajové položky patří výdaje na sportovní činnost oddílů a spotřeba materiálu. V posledních letech dosahovala jednota ztráty, avšak díky finančním zůstatkům z předchozích let, byla tato ztráta pokryta.

Posledním čtvrtým cílem bylo shrnutí řešené problematiky a návrh vhodných doporučení. Pátá kapitola shrnuje problematiku financování v České republice společně s zhodnocením financování vybrané jednoty a návrhem zlepšení u jednotlivých zdrojů financování.

Sport v České republice není dostatečně podporován z veřejných rozpočtů. Podporovány jsou především sporty, jako je fotbal a lední hokej. Finanční prostředky se

však dostávají především k vrcholovým sportovcům. Podpora by však měla být směřována také na sportovní kluby na krajské či městské úrovni. Hlavním zájmem by měla být podpora talentované mládeže, neboť finanční prostředky pro tuto skupinu jsou investicí do budoucnosti.

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Členění statků	19
Tab. č. 2: Zaměstnanost ve sportovním sektoru v EU (země uvedeny vzestupně)	26
Tab. č. 3: Rozdělení do skupin dle pořadí TOP	47
Tab. č. 4: Státní dotace do sportu v letech 2010 – 2015	52
Tab. č. 5: Odvody z loterií do sportu	56
Tab. č. 6: Počet členů TJ Košutka Plzeň v jednotlivých oddílech.....	64
Tab. č. 7: Doporučené členské příspěvky na člena pro rok 2015	72
Tab. č. 8: Zůstatek TJ Košutka Plzeň v letech 2013 – 2015.....	75
Tab. č. 9: SWOT analýza zaměřená na financování.....	77

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1: Klasifikační schéma sportu.....	14
Obr. č. 2: Institucionální rámec sportu na příkladu ČR.....	15
Obr. č. 3: Pozitivní externality.....	22
Obr. č. 4: Vícezdrojové financování sportu.....	39
Obr. č. 5: Podpora sportu z veřejných prostředků.....	40
Obr. č. 6: Disponibilní fond sportu.....	40
Obr. č. 7: Vícezdrojové financování - struktura fin. zdrojů sportovních klubů 2011.....	41
Obr. č. 8: Schéma rozdělování státních zdrojů na podporu sportu a tělovýchovy v ČR	43
Obr. č. 9: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2013.....	68
Obr. č. 10: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2014.....	70
Obr. č. 11: Struktura příjmů TJ Košutka Plzeň v roce 2015.....	71
Obr. č. 12: Struktura výdajů TJ Košutka Plzeň za rok 2015.....	73
Obr. č. 13: Struktura výdajů za energie v roce 2015.....	74
Obr. č. 14: Výdaje oddílů na sportovní činnost za rok 2015.....	74
Obr. č. 15: Výdaje oddílů na spotřebu materiálu za rok 2015.....	75
Obr. č. 16: Měly by být finanční prostředky pro sport transparentně vyčleněny ve státním rozpočtu?.....	Chyba! Záložka není definována.
Obr. č. 17: Struktura zdrojů financování v ČR v porovnání s Ø EU.....	81

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

- ASPV – Asociace sportu pro všechny
- ČOV – Český olympijský výbor
- ČSN – České technické normy
- ČSTV – Český svaz tělesné výchovy
- ČSÚ – Český statistický úřad
- ČUS – Česká unie sportu
- DH – Deaflympijské hry
- DTJ – Dělnická tělocvičná jednota
- EP – Evropský pohár
- EU – Evropská Unie
- HDP – Hrubý domácí produkt
- ME – Mistrovství Evropy
- MFČR – Ministerstvo financí České republiky
- MMP – Magistrát města Plzně
- MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
- MO – Ministerstvo obrany
- MOV – Mezinárodní olympijský výbor
- MS – Mistrovství světa
- MSF – Mezinárodní sportovní federace
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- MV – Ministerstvo vnitra
- OH – Olympijské hry
- NNO – Nestátní nezisková organizace
- NOV – Národní olympijský výbor
- PH – Paralympijské hry
- SK/TJ – Sportovní klub/ tělovýchovná jednota
- SP – Světový pohár
- UMO – Úřad městského obvodu
- WHO – World Health Organization
- ZPS – Zdravotně postižení sportovci

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroj:

CAMY, J., CLIJSEN, L., MADELLA, A., & PILKINGTON, A.: The social dialogue in the sport sector and its impact on the future of qualifications in Europe. In: *Proceedings of the 7th annual congress of the European College of Science*. Athens: Pashalidis Medica Publisher, 2002.

DOVALIL, Josef. Malá encyklopedie sportovního tréninku. 1. vyd. Praha: Olympia, 1982. 239 s.

DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2015. 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4

HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8

HOBZA, Vladimír., REKTORČÍK, Jaroslav., a kol. *Zásady ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86929-04-3

HODAŇ, Bohuslav, HOBZA, Vladimír. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, 2010. 214 s. ISBN 978-80-244-2658-7

JACKSON, P. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, 733 s. ISBN 80-86432-09-2.

NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV, 2000. 263 s. ISBN 80-85866-68-4

NOVOTNÝ, Jiří, et al. *Sport v ekonomice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0

PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ Jaroslav., JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktul. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5

STIGLITZ, Joseph E. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 1997. 661 s. ISBN 80-7169-454-1

STRECKOVA, Yvonne, MALÝ, Ivan, a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6

Internetové zdroje:

BENEŠ, R. Plzeň rozdělí mezi 51 sportovních subjektů další dotaci ve výši 6,38 milionu korun. *Region pod lupou*. [online] Plzeň: Region pod lupou. 2015. [cit. 2015-12-01] Dostupné z: <http://www.regionpodlupou.cz/3860-plzen-rozdeli-mezi-51-sportovnich-subjektu-dalsi-dotaci-ve-vysi-6-38-milionu-korun.xhtml>

BERTMAN, Martin. *The Philosophy of Sport*. Tirril: Humanities-Ebooks.co.uk. 2007. [cit. 2015-12-03] Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=GMMoQzdd5yQC&pg=PA15&dq=definition+of+sport&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwi2pu7a0NrJAhVBohQKHTLEBskQ6AEIPzAE#v=onepage&q=defini&f=false>

ČOV. *Studie KPMG: Koncepce financování sportu v České republice*. [online] Praha: 2012. [cit. 2015-11-15] Dostupné z: http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf

ČOV. *Podklad pro veřejnou rozpravu k návrhu zákona o podpoře sportu*. [online] Praha: Český olympijský výbor, 2014. [cit. 2015-10-12] Dostupné z: http://www.olympic.cz/docs/2014_COV_Podklad_Zakona_sportu_v2_web.pdf

ČOV. *Odvodý z loterií do sportu*. [online] Praha: Český olympijský výbor, 2015a. [cit. 2015-10-22] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/text/108--odvody-z-loterii-do-sportu>

ČOV. *Odvodý z loterií do sportu - dělení prostředků*. [online] Praha: Český olympijský výbor, 2015b. [cit. 2015-10-22] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/www/clanek/1226--odvody-z-loterii-do-sportu-deleni-prostredku>

ČOV. *Financování sportu z EU zdrojů: Dosáhnout na evropské prostředky je možné*. [online] Praha: Český olympijský výbor, 2015c. [cit. 2015-12-04] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/clanek/2078--financovani-sportu-z-eu-zdroju-dosahnout-na-evropske-prostredky-je-mozne>

ČOV. *V kapitole Erasmus+ Sport je pro příští rok přes 27 milionů EUR*. [online] Praha: Český olympijský výbor, 2015d. [cit. 2015-12-04] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/clanek/2055--v-kapitole-erasmus-sport-je-pro-pristi-rok-pres-27-milionu-eur>

ČUS. *Moderní sportovní klub*. [online] Praha: Česká Unie Sportu, 2011. [cit. 2015-11-13] Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/sluzby-servis/moderni-sportovni-klub.html>

EUROPEAN COMMISSION. *Erasmus+ Programme Guide*. [online] Brussels: European Commission, 2015. [cit. 2015-11-28] Dostupné z: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

GEDVILAITE-MOAN, Akvile, LASKIENE, Skaiste. *Organisational Management Peculiarities of the Public Sector Referring to Sports as a Public Sector Example*. [online]. [cit. 2015-11-28] Dostupné z: <http://www.itc.ktu.lt/index.php/EE/article/view/11656/6338>

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ. *Bílá kniha o sportu*. [online] Brusel: Komise evropských společenství, 2007. [cit. 2014-11-13] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

MEZINÁRODNÍ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Olympijská charta*. [online] Lausanne: Mezinárodní olympijský výbor, 2013. [cit. 2015-11-12] Dostupné z: <http://www.olympic.cz/text/26--olympijska-charta>

MFČR. Zákon č. 202/1990 Sb. [online] Praha: Ministerstvo financí, 2014a. [cit. 2015-11-24] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34300/>

MŠMT. *Analýza financování sportu v České republice*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. [cit. 2015-11-13] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>

MŠMT. *Koncepce státní podpory sportu v České republice*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2011a. [cit. 2015-11-12] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-podpory-sportu-v-ceske-republice>

MŠMT. *Ministryně Valachová v senátu představila zákon o podpoře sportu*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2015d. [cit. 2015-11-30] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministryne-valachova-v-senatu-predstavila-zakon-o-podpore>

MŠMT. *Státní podpora pro rok 2015*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014a. [cit. 2015-11-24] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34300/>

MŠMT. *Státní podpora pro rok 2015 - Program 133510*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014c. [cit. 2015-11-29] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34567/>

MŠMT. *Státní podpora pro rok 2016*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2015a. [cit. 2015-11-29] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/36343/>

MŠMT. *Státní závěrečný účet 333 za rok 2013*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014d. [cit. 2015-11-30] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/statni-zaverecny-ucet>

MŠMT. *Státní závěrečný účet 333 za rok 2014*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2015c. [cit. 2015-11-30] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/statni-zaverecny-ucet-msmt-za-rok-2014>

MŠMT. *Zákon o podpoře sportu*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2005. [cit. 2015-11-30] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>

MŠMT. *Zásady programu 133510*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2015b. [cit. 2015-11-24] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34803/>

MŠMT. *Zásady programů státní podpory sport 2015 - 2018*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2014b. [cit. 2015-11-24] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34334/>

MŠMT. *Závěrečný účet 333 za rok 2010*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2011b. [cit. 2015-11-30] Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/zaverecny-ucet-kapitoly-msmt-za-rok-2010>

MŠMT. *Závěrečný účet 333 za rok 2011*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2012. [cit. 2015-11-30] Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/zaverecny-ucet-kapitoly-msmt-za-rok-2011>

MŠMT. *Závěrečný účet 333 za rok 2012*. [online] Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013. [cit. 2015-11-30] Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/zaverecny-ucet-kapitoly>

NEZISKOVKY. *Výdělečná činnost občanských sdružení*. [online] Praha: Neziskovky, 2013. [cit. 2015-11-15] Dostupné z:

http://www.neziskovky.cz/clanek/1162/511_559_565/fakta_legislativa-a-ucetnictvi_navody-legislativa/vydelečna-cinnost-obcanských-sdružení/

RADA EVROPY. *Evropská charta sportu*. [online] Štrasburk: Rada Evropy, 1992. [cit. 2014-11-13] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

SPORTOVNI LISTY. *Valenta: Podpora vzniku ministerstva sportu mne potěšila*.

[online] Praha: Sportovní listy, 2015a. [cit. 2015-12-06] Dostupné z:

<http://www.sportovnilisty.cz/sport-a-stat/valenta-podpora-vzniku-ministerstva-sportu-mne-potesila-video/>

SPORTOVNI LISTY. *Financování sportu v Česku nedosahuje ani průměru Evropské Unie*. [online] Praha: Sportovní listy, 2015b. [cit. 2015-12-06] Dostupné z:

<http://www.sportovnilisty.cz/sport-a-stat/financovani-sportu-v-cesku-nedosahuje-ani-prumeru-evropske-unie/>

SPORTOVNI LISTY. *Kdy dosáhne Česká republika ve financování sportu evropského průměru?* [online] Praha: Sportovní listy, 2015c. [cit. 2015-12-06] Dostupné z:

<http://www.sportovnilisty.cz/pozice-1-top/kdy-dosahne-ceska-republika-ve-financovani-sportu-evropskeho-prumeru/>

VLÁDA ČR. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. [online] Praha: Vláda ČR, 2015. [cit. 2015-11-30] Dostupné z: <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORNA35C9MAC>

WHO. World Health Statistics. [online]. [cit. 2015-12-02] Dostupné z: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/170250/1/9789240694439_eng.pdf?ua=1&ua=1

WHO. Czech Republic: Physical activity factsheet. [online]. [cit. 2015-12-02] Dostupné z: http://ec.europa.eu/sport/library/factsheets/czech-rep-factsheet_en.pdf

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2015-11-22] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-40>

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2015-11-28] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2014/zakon-c-202-1990-sb-16379>

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2015-11-22] Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Ostatní zdroje:

Encyklopedie tělesné kultury. P-Ž. 1. vyd. Praha: Olympia, 1988. 382s.

Interní materiály TJ Košutka Plzeň

ABSTRAKT

ZÝKOVÁ, Monika. *Ekonomika a financování sportu na příkladu konkrétní instituce*. Plzeň, 2015. 95 s. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: financování sportu, zdroje financování, sportovní klub, sponzoring

Předložená diplomová práce se zabývá financováním sportu v České republice. První kapitola definuje obecným pojem sport a jsou vymezeny makroekonomickými aspekty sportu. Druhá kapitola se zabývá analýzou financování sportu v České republice. Největší část kapitoly je věnována financování z prostředků státního rozpočtu a z příjmů loterijních a sázkových společností. Ve třetí kapitole je představena zvolená TJ Košutka Plzeň, je uvedena její historie, včetně vymezení orgánů jednoty a jednotlivých sportovních oddílů. V následující čtvrté kapitole je rozebráno financování jednoty. Jsou analyzovány jednotlivé příjmy a výdaje jednoty. Pro zhodnocení financování je využita SWOT analýza. Poslední kapitola se věnuje shrnutí problematiky financování sportu a návrhu vhodných doporučení.

ABSTRACT

ZÝKOVÁ, Monika. *The economics and financing of sport on an example of specific institution*. Pilsen, 2015. 95 s. Diploma thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: financing of sport, sources of funding, sports club, sponsorships

Presented diploma thesis is focused on the system of sport financing in the Czech republic. The first chapter defines the general concept of sport and the macroeconomics aspects of sport. The second chapter analyzes the financing of sport in the Czech republic. The largest part of this chapter is devoted to funding from the state budget and contributions from lottery and betting companies. The third part introduces Košutka Pilsen (sporting unity), it's history is presented including the definition of organ of the unity and individual sports clubs. In the following fourth chapter, there is analysis of the financing of the unity. It deals with various incomes and expenditures of the unity. There is used the SWOT analysis to evaluate the funding. The last chapter contains the summary of this issue of the financing of sport suggest appropriate recommendations.